



Polska Izba Biegłych  
Rewidentów

Polska Izba Biegłych Rewidentów  
al. Jana Pawła II 80, 00-175 Warszawa  
[www.pibr.org.pl](http://www.pibr.org.pl)

Załącznik do uchwały Nr 2348/42a/2022  
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów  
z dnia 20 września 2022 r.



# Wytyczne organizacyjno-metodyczne

Obligatoryjne doskonalenie zawodowe  
dla biegłych rewidentów w 2023 r.



# Wytyczne organizacyjno-metodyczne

Obligatoryjne doskonalenie zawodowe  
dla biegłych rewidentów w 2023 r.

Warszawa, 9 marca 2023 r.

## SPIS TREŚCI

- 4 I. Przepisy prawa i regulacje dotyczące obligatoryjnego doskonalenia zawodowego.
- 5 II. Tematyka obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2023 roku.
- 7 III. Metodyka i sposób prowadzenia zajęć.
- 8 IV. Wymogi dotyczące wykładowców.
- 9 V. Materiały szkoleniowe i pomoce naukowe.
- 9 VI. Obowiązki jednostki uprawnionej do przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów.
- 10 VII. Kształcenie na odległość z wykorzystaniem sieci Internet: e-learning.
- 12 VII a. Kształcenie na odległość z wykorzystaniem sieci Internet: on-line.
- 13 VIII. Kontrola jakości obligatoryjnych szkoleń.
- 14 **Moduł 1**  
Aktualizacja wiedzy z zakresu prawa podatkowego.
- 16 **Moduł 2**  
Aktualizacja krajowego i międzynarodowego prawa bilansowego.
- 19 **Moduł 3**  
Najczęściej występujące nieprawidłowości w sprawozdaniach finansowych.
- 22 **Moduł 4**  
Badanie szacunków księgowych i powiązanych ujawnień podczas badania sprawozdania finansowego (KSB 540 zmieniiony) – praktyka zastosowania.
- 25 **Moduł 5**  
Badanie kluczowych obszarów sprawozdania finansowego – przychody.
- 29 **Moduł 6**  
Rachunek przepływów pieniężnych w ujęciu sprawozdawczym.
- 31 **Moduł 7**  
Rachunek przepływów pieniężnych przedmiotem badania w ujęciu rewizji finansowej.
- 34 **Moduł 8**  
Kryptowaluty w sprawozdaniu finansowym.
- 37 **Moduł 9**  
Prace badawcze i rozwojowe - aspekty bilansowe i podatkowe.
- 39 **Moduł 10**  
Wykorzystanie procedur analitycznych w procesie badania sprawozdań finansowych.
- 42 **Moduł 11**  
Metody wyboru pozycji do badań zgodności i badań wiarygodności.
- 45 **Moduł 12**  
Aktualizacja wiedzy z zakresu zmian w międzynarodowych i krajowych standardach badania.
- 48 **Moduł 13**  
Wpływ ryzyka zniekształcenia sprawozdania finansowego drogą oszustwa na proces akceptacji badania i jego przebieg – aspekty praktyczne i formalnoprawne.

## SPIS TREŚCI

- 51 Moduł 14**  
Instrumenty finansowe w polskich i międzynarodowych standardach rachunkowości - klasyfikacja, wycena, prezentacja oraz przeprowadzanie i dokumentowanie procedur badania z uwzględnieniem najczęściej występujących nieprawidłowości.
- 55 Moduł 15**  
Zdolność jednostki do kontynuowania działalności a proces badania – odpowiedzialność, wymogi, realizacja i dokumentowanie z wykorzystaniem narzędzi dostępnych na rynku krajowym.
- 58 Moduł 16**  
Praktyczne zastosowanie MS Excel w badaniu sprawozdań finansowych.
- 61 Moduł 17**  
Usługi pokrewne i usługi atestacyjne inne niż badanie sprawozdania finansowego - praktyczne zastosowanie KSP, KSUA i KSUP.
- 64 Moduł 18**  
Proces badania sprawozdań finansowych w aspekcie najczęściej występujących nieprawidłowości.
- 67 Moduł 19**  
Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia w świetle KSB 315 (Zmienionego 2022 r.)
- 70 Moduł 20**  
Badanie jednostek samorządu terytorialnego.
- 73 Moduł 21**  
Utrata wartości aktywów w świetle polskiego i międzynarodowego prawa bilansowego.
- 76 Moduł 22**  
Komunikacja biegłego rewidenta z zarządem oraz osobami sprawującymi nadzór.
- 79 Moduł 23**  
Rola środowiska IT w procesie badania sprawozdania finansowego.
- 82 Moduł 24**  
Zasady etyki w praktyce - studium przypadku.
- 85 Moduł 25**  
Sporządzanie i badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego - najczęściej występujące nieprawidłowości.
- 88 Moduł 26**  
Zastosowanie nowych standardów zarządzania jakością.
- 91 Moduł 27**  
Nowe standardy zarządzania jakością IAASB - praktyczne aspekty wdrożenia.
- 93 Moduł 28**  
Umowy o niezakończone usługi - ujęcie rachunkowe oraz procedury badania.
- 96 Moduł 29**  
Raportowanie zrównoważone ESG - czym jest i jak zacząć je analizować?
- 99 Moduł 30**  
Storytelling i wizualizacja danych dla finansistów.
- 102 Moduł 31**  
Praktyczne zarządzanie projektami w pracy biegłego rewidenta.
- 105 Moduł 32**  
Cyberbezpieczeństwo firmy audytorskiej.



## I. Przepisy prawa i regulacje dotyczące obligatoryjnego doskonalenia zawodowego

1. Niniejsze wytyczne organizacyjno-metodyczne na rok 2023 (dalej „Wytyczne”) zostały opracowane w oparciu o następujące regulacje według stanu prawnego na dzień przyjęcia Wytycznych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów (dalej KRBR):

- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1302 z późn. zm.), dalej „Ustawa”,
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów (Dz.U. poz. 2391), dalej „Rozporządzenie”,
- Uchwała NR 2223/37a/2022 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 8 czerwca 2022 r. w sprawie zakresu tematycznego - obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2023 r.
- Uchwała NR 1915/31a/2021 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 grudnia 2021 r. w sprawie wytycznych w zakresie wizytacji.

2. Zgodnie z Ustawą, biegły rewident jest obowiązany stale podnosić kwalifikacje zawodowe, w tym przez odbywanie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego (dalej ODZ) w każdym roku kalendarzowym. Obligatoryjne doskonalenie zawodowe polega na odbyciu szkolenia, którego program ma na celu podnoszenie wiedzy lub umiejętności związanych z wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta, w szczególności z zakresu rachunkowości i rewizji finansowej.

3. Zatem, celem ODZ jest ciągle doskonalenie (rozwój i utrzymanie) kompetencji zawodowych biegłych rewidentów niezbędnych do kompetentnej realizacji zadań i świadczenia wysokiej jakości usług klientom, pracodawcom i innym interesariuszom, co przekładać się powinno na wzrost zaufania publicznego do zawodu.

4. Niniejsze Wytyczne dotyczą wyłącznie obligatoryjnych szkoleń, które mogą być przeprowadzane przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów (PIBR) lub jednostki uprawnione, zgodnie z uchwałą Nr 2223/37a/2022.

5. Jako minimum szkolenia obligatoryjne powinny:

- zapewnić biegłym rewidentom utrzymanie kompetencji nabytych w toku postępowania kwalifikacyjnego na biegłego rewidenta oraz
- umożliwić im rozwój nowych kompetencji niezbędnych do właściwego wykonywania zawodu.

6. Przepisy Ustawy, jak i Rozporządzenia bardzo szczegółowo określają sposób organizacji obligatoryjnych szkoleń, wyznaczając konkretne zadania dla KRBR, takie jak:

- ustalenie zakresu tematycznego obligatoryjnych szkoleń oraz opracowanie wytycznych organizacyjno-metodycznych,
- organizacja szkoleń przez PIBR, co w praktyce oznacza organizację szkoleń przez Centrum Edukacji PIBR oraz Regionalne Oddziały PIBR,
- rejestracja jednostek uprawnionych (ocena wniosków o wpis do wykazu jednostek uprawnionych i ich akceptacja lub odmowa akceptacji),
- prowadzenie wykazu jednostek uprawnionych (dokonywanie wpisów i ich aktualizacja, skreślenia) i jego udostępnianie na stronie internetowej PIBR,
- przeprowadzanie wizytacji w jednostkach uprawnionych,
- publikacja na stronie internetowej PIBR informacji przekazywanych przez jednostki uprawnione dotyczących prowadzonego przez nie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego (informacje o terminie, miejscu i zakresie tematycznym obligatoryjnego doskonalenia zawodowego co najmniej na 30 dni przed jego rozpoczęciem),
- określenie wzorcowych formularzy do stosowania przez jednostki uprawnione na potrzeby przekazywania wymaganych informacji (informacje o planowanych szkoleniach oraz informacje o uczestniczących w nich biegłych rewidentach).

7. W realizacji powyższych zadań KRBR korzysta ze wsparcia powołanej przez siebie Komisji ds. szkoleń oraz Centrum Edukacji PIBR, dalej CE PIBR.



## II. Tematyka obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2023 roku

8. Poniższa tabela zawiera zestawienie tematów (modułów), które są przedmiotem szkoleń w 2023 r.

9. Tematyka ta została zatwierdzona przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego w dniu 19 lipca 2022 r.

Lp.	Temat	Liczba godzin	Informacja dodatkowa
1	Aktualizacja wiedzy z zakresu prawa podatkowego	8	
2	Aktualizacja krajowego i międzynarodowego prawa bilansowego	8	
3	Najczęściej występujące nieprawidłowości w sprawozdaniach finansowych	8	
4	Badanie szacunków księgowych i powiązanych ujawnień podczas badania sprawozdania finansowego (KSB 540 zmieniony) – praktyka zastosowania	16	
5	Badanie kluczowych obszarów sprawozdania finansowego – przychody	16	
6	Rachunek przepływów pieniężnych w ujęciu sprawozdawczym	8	
7	Rachunek przepływów pieniężnych przedmiotem badania w ujęciu rewizji finansowej	4	
8	Kryptowaluty w sprawozdaniu finansowym	8	
9	Prace badawcze i rozwojowe - aspekty bilansowe i podatkowe	8	
10	Wykorzystanie procedur analitycznych w procesie badania sprawozdań finansowych	16	
11	Metody wyboru pozycji do badań zgodności i badań wiarygodności	16	
12	Aktualizacja wiedzy z zakresu zmian w międzynarodowych i krajowych standardach badania	8	
13	Wpływ ryzyka zniekształcenia sprawozdania finansowego drogą oszustwa na proces akceptacji badania i jego przebieg – aspekty praktyczne i formalnoprawne	8	
14	Instrumenty finansowe w polskich i międzynarodowych standardach rachunkowości - klasyfikacja, wycena, prezentacja oraz przeprowadzanie i dokumentowanie procedur badania z uwzględnieniem najczęściej występujących nieprawidłowości	16	
15	Zdolność jednostki do kontynuowania działalności a proces badania – odpowiedzialność, wymogi, realizacja i dokumentowanie z wykorzystaniem narzędzi dostępnych na rynku krajowym	8	
16	Praktyczne zastosowanie MS Excel w badaniu sprawozdań finansowych	8	
17	Usługi pokrewne i usługi atestacyjne inne niż badanie sprawozdania finansowego - praktyczne zastosowanie KSP, KSUA i KSUP	8	
18	Proces badania sprawozdań finansowych w aspekcie najczęściej występujących nieprawidłowości	8	
19	Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia w świetle KSB 315 (Zmienionego w 2022 r.)	16	

20	Badanie jednostek samorządu terytorialnego	8	
21	Utrata wartości aktywów w świetle polskiego i międzynarodowego prawa bilansowego	16	
22	Komunikacja biegłego rewidenta z zarządem oraz osobami sprawującymi nadzór	8	
23	Rola środowiska IT w procesie badania sprawozdania finansowego	8	
24	Zasady etyki w praktyce - studium przypadku	8	
25	Sporządzanie i badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego - najczęściej występujące nieprawidłowości	16	
26	Zastosowanie nowych standardów zarządzania jakością	16	
27	Nowe standardy zarządzania jakością IAASB - praktyczne aspekty wdrożenia	8	
28	Umowy o niezakończone usługi - ujęcie rachunkowe oraz procedury badania	8	
29	Raportowanie niefinansowe ESG - czym jest i jak zacząć je analizować?	8	
30	Storytelling i wizualizacja danych dla finansistów	16	
31	Praktyczne zarządzanie projektami w pracy biegłego rewidenta	16	
32	Cyberbezpieczeństwo firmy audytorskiej	8	





### III. Metodyka i sposób prowadzenia zajęć

10. Przedstawiony powyżej zakres tematyczny obejmuje liczbę godzin wymaganych dla danego tematu (modułu). Uwzględniając liczne obowiązki zawodowe i wynikające z tego ograniczenia czasowe biegłych rewidentów, zachęca się organizatorów szkoleń do **elastycznego podejścia**, np. poprzez oferowanie szkolenia stacjonarnego lub kształcenie na odległość z wykorzystaniem sieci Internet, z danego modułu w ramach dwóch lub więcej sesji przedpołudniowych, popołudniowych bądź wieczornych lub w ciągu weekendów.
11. Dzienny wymiar czasu szkolenia nie może przekroczyć 8 godzin lekcyjnych.
12. Szkolenia mogą być organizowane w formie stacjonarnej lub jako kształcenie na odległość z wykorzystaniem sieci Internet.
13. Podczas szkoleń powinny być stosowane metody i techniki nauczania, skoncentrowane na **kształtowaniu praktycznych umiejętności** potrzebnych w pracy biegłego rewidenta. By osiągnąć założone cele szkolenia prowadzący zajęcia, dobierając formy i technikę nauczania, powinien uwzględnić fakt ewentualnego zróżnicowania poziomu posiadanej wiedzy i umiejętności zawodowych słuchaczy.
14. Podczas prowadzenia zajęć należy dbać o aktualizację przekazywanych treści materiałów. Prowadzący zajęcia powinni zwrócić biegłym rewidentom szczególną uwagę na: wpływ nietypowych zdarzeń gospodarczych i społecznych (np. działania wojenne, klęski żywiołowe, itp.) na proces sporządzania i badania sprawozdań finansowych, oddziaływanie gwałtownego rozwoju technologii informatycznych i telekomunikacyjnych na procesy badania sprawozdań finansowych, w tym kwestie ryzyka związanego z „badaniem zdaniem”, wpływ procesów inflacji na ograniczoną przydatność analiz i wniosków opartych o dane z lat poprzednich, potrzebę zwrócenia szczególnej uwagi na nowe czynniki ryzyka związanego z kontynuacją działalności czy wzrostem ryzyka oszustwa.
15. Oferta szkolenia kierowana do potencjalnych uczestników powinna zawierać opis zakładanych efektów kształcenia, które będą celem szkolenia oraz, jeśli to zasadne, wskazanie minimalnego oczekiwanego poziomu zaawansowania uczestników w danym temacie jeszcze przed udziałem w szkoleniu (np. może to być uzasadnione w sytuacji, gdy szkolenie dotyczy tylko aktualizacji wiedzy z pewnego obszaru).
16. Szkolenia mogą być poprowadzone w formie:
- wykładowo-warsztatowej,
  - warsztatowej.
17. W trosce o stworzenie odpowiednich warunków do nauki oraz ze względu na efektywność szkolenia zaleca się aby, w szkoleniach wykładowo-warsztatowych uczestniczyło **nie więcej niż 30 osób**. Natomiast w przypadku szkoleń mających charakter warsztatów rekomenduje się, aby uczestniczyło w nich **nie więcej niż 20 osób**. W uzasadnionych przypadkach liczebność grupy szkoleniowej może być zwiększona - w szkoleniach wykładowo-warsztatowych do maksimum 40 osób, a w przypadku szkoleń o charakterze warsztatowym do maksimum 30 osób, przy czym taka zmiana nie może mieć negatywnego wpływu na jakość szkolenia i komfort uczących się.
18. Limit maksymalnej ilości uczestników nie dotyczy szkolenia z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego realizowanego podczas Dorocznej Konferencji Audytu, organizowanej przez Polską Izbę Biegłych Rewidentów, jednak liczebność grupy biorącej udział w tym szkoleniu musi być dostosowana do tematu oraz formy szkolenia z uwzględnieniem konieczności zapewnienia efektywności tego szkolenia.
19. W razie zwiększenia liczebności grupy ponad rekomendowaną, jednostka przesyła uzasadnienie wraz z listą uczestników, o której mowa w punkcie 44 Wytycznych.
20. Szkolenie wykładowo-warsztatowe nastawione jest na przekazanie wiedzy oraz pokazanie praktycznych aspektów jej stosowania. Udział zajęć praktycznych w całym szkoleniu stanowi minimum 40% czasu szkolenia.
21. Szkolenie warsztatowe ukierunkowane jest na zdobycie praktycznych umiejętności w oparciu o wiedzę przekazaną przez prowadzącego. Udział zajęć praktycznych w całym szkoleniu stanowi minimum 70% czasu szkolenia.
22. Element warsztatowy szkolenia obejmuje następujące przykładowe formy nauczania: dyskusje nad przedstawionymi przykładami, analiza aktów prawnych i regulacji środowiskowych (standardów), wspólne rozważania nad możliwymi wariantami rozwiązań studiów przypadków, praca w zespołach, rozwiązywanie zadań sytuacyjnych opartych na przykładach z praktyki biegłego rewidenta oraz angażowanie uczestników do wymiany spostrzeżeń i wniosków poprzez podejmowanie szczególnie trudnych i ważnych kwestii, z którymi spotyka się biegły rewident w obszarze tematyki będącej przedmiotem szkolenia.
23. Dla zapewnienia długofalowych efektów kształcenia zalecane jest dalsze doskonalenie biegłych rewidentów drogą samokształcenia. W tym celu uczestnikom szkolenia należy wskazać aktualny stan prawny dotyczący omawianej tematyki szkolenia, rekomendowaną literaturę przedmiotu bądź inne źródła pozyskiwania informacji.
24. Dodatkowe bardziej szczegółowe uwagi i wskazówki dotyczące zasad przeprowadzania poszczególnych szkoleń (w tym dopuszczalnej formy szkolenia) zawarto w dalszej części Wytycznych.

## Sprawdzian wiadomości uczestników po szkoleniu

25. Każde szkolenie powinno być zakończone sprawdzianem wiadomości weryfikującym nabytą przez uczestników wiedzę oraz umiejętności.
26. Sprawdzian ten może mieć charakter samooceny przez uczestnika szkolenia.
27. Czas sprawdzianu wlicza się do czasu całkowitego czasu szkolenia przewidzianego dla danego tematu (modułu). Czas sprawdzianu nie powinien przekraczać 30 minut.
28. Ilość pytań sprawdzających zależy od czasochłonności nauki. Oczekuje się, że na każdą godzinę szkolenia przypada minimum 1 pytanie sprawdzające.
29. Pytania sprawdzające mogą przybierać różną postać. Mogą to być pytania testowe, zadania sytuacyjne lub pytania sytuacyjne lub studium przypadku (case study). Do jednego zadania sytuacyjnego lub typu studium przypadku może być więcej niż jedno pytanie sprawdzające.
30. Uczestnik szkolenia powinien podjąć próbę rozwiązania pytań sprawdzających indywidualnie. Dopuszcza się możliwość korzystania z materiałów szkoleniowych.
31. Poziom trudności pytań powinien uwzględniać fakt, że sprawdzian odbywa się bezpośrednio po szkoleniu i uczestnicy nie mieli warunków na samodzielne powtórzenie materiału.
32. Po zakończonym sprawdzianie uczestnicy powinni uzyskać informację o odpowiedziach prawidłowych.
33. Wynik sprawdzianu może być ustalony:
- indywidualnie przez uczestnika na podstawie informacji zwrotnej od prowadzącego szkolenia, lub
  - poprzez prowadzącego szkolenie (w tym automatycznie w ramach platformy e-learningowej) i następnie przekazany uczestnikowi.



## IV. Wymogi dotyczące wykładowców

34. Wykładowcy poszczególnych tematów powinni posiadać odpowiednią wiedzę oraz doświadczenie zawodowe i dydaktyczne dające rękojmię przeprowadzenia danego szkolenia na wysokim poziomie merytorycznym i praktycznym. W szczególności oczekuje się, że:
- wykładowcami do tematów z zakresu rewizji finansowej będą osoby z minimum 3-letnim praktycznym doświadczeniem w zakresie wykonywania czynności rewizji finansowej,
  - wykładowcy z zakresu innych tematów będą posiadali odpowiednie przygotowanie merytoryczne oraz praktyczne w zakresie wykładanego tematu,
  - wykładowcy będą posiadali doświadczenie w prowadzeniu szkoleń dla osób dorosłych bądź przeszli odpowiednie przeszkolenie w zakresie metodyki prowadzenia szkoleń dla dorosłych.
35. Zalecane jest, aby wykładowcy uczestniczyli w szkoleniach metodycznych organizowanych przez CE PIBR z danego tematu.
36. Zmiana wykładowcy prowadzącego określony temat (moduł) w stosunku do pierwotnej wersji wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych wymaga [aktualizacji wniosku](#).
37. W sytuacjach szczególnych (takich jak zdarzenia losowe, np. choroba wykładowcy) dopuszczalna jest zmiana wykładowcy bez uprzedniej aktualizacji wniosku pod warunkiem, że wykładowca zastępujący spełnia wymagania określone w pkt. 34.



## V. Materiały szkoleniowe i pomoce naukowe

38. Materiałami szkoleniowymi są:

- wzorcowe materiały szkoleniowe przygotowane przez CE PIBR na potrzeby obligatoryjnego doskonalenia zawodowego,
- inne materiały szkoleniowe rekomendowane dla danego tematu w niniejszym dokumencie,
- autorskie materiały merytoryczne przygotowane przez jednostkę uprawnioną (niezależnie od formy prowadzonego szkolenia: stacjonarne lub jako kształcenie na odległość z wykorzystaniem sieci Internet) podlegające uprzedniej recenzji. Koszty recenzji ponosi jednostka uprawniona. Jednostka uprawniona zobowiązana jest do przedłożenia do działającej w imieniu KRBR Komisji ds. szkoleń wniosków o recenzję materiałów wraz z materiałem nie później niż na 30 dni przed planowanym terminem szkolenia. Materiał, który nie uzyskał pozytywnej recenzji nie może być materiałem, na podstawie którego będzie prowadzone szkolenie,
- materiały szkoleniowe muszą zawierać co najmniej: prezentację, zadania sytuacyjne wraz z autorską propozycją rozwiązań, test sprawdzający wiedzę wraz z rozwiązaniem. Zalecane jest również przygotowanie i przekazanie uczestnikom materiałów szkoleniowych w formie skryptu.

39. Jednostka uprawniona **zobowiązana jest wykorzystywać w trakcie szkolenia materiały, które zadeklarowała w swoim wniosku** o wpis do wykazu jednostek uprawnionych bądź jego aktualizacji w odniesieniu do danego szkolenia.

40. Zmiana wykorzystywanych materiałów, ich zakresu lub treści, wymaga odpowiedniej aktualizacji wniosku w terminie co najmniej 30 dni przed rozpoczęciem szkolenia. Razem z wnioskiem jednostka przedkłada zaktualizowane materiały, które podlegają recenzji.

41. Jednostka uprawniona ma obowiązek przekazania każdemu uczestnikowi szkolenia kompletu materiałów szkoleniowych zadeklarowanych w swoim wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych.

42. Jednostka uprawniona ma obowiązek udostępnienia kompletu materiałów szkoleniowych wizytatorowi KRBR przeprowadzającemu wizytację konkretnego szkolenia ODZ. deklarowanych w swoim wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych.



## VI. Obowiązki jednostki uprawnionej do przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów

### Obowiązki wobec biegłych rewidentów będących uczestnikami szkoleń

43. Po zakończonym szkoleniu biegli rewidentzi otrzymują od jednostki uprawnionej dokument potwierdzający odbycie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego, który zawiera co najmniej:

- imię i nazwisko oraz numer wpisu do rejestru biegłego rewidenta,
- formę obligatoryjnego doskonalenia zawodowego (stacjonarne/ kształcenie na odległość z wykorzystaniem sieci Internet),
- zakres tematyczny obligatoryjnego doskonalenia zawodowego,
- termin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego,
- liczbę godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego,
- nazwę jednostki uprawnionej przeprowadzającej obligatoryjne doskonalenie zawodowe,
- imię i nazwisko oraz podpis osoby reprezentującej jednostkę uprawnioną przeprowadzającą obligatoryjne doskonalenie zawodowe.

### Obowiązki informacyjne i sprawozdawcze wobec KRBR

44. Jednostki szkolące mają obowiązek przekazania do PIBR **wyłącznie drogą** elektroniczną za pośrednictwem indywidualnych kont jednostek na stronie internetowej PIBR, informacje dotyczące prowadzonego obligatoryjnego doskonalenia zawodowego, obejmujące:

- termin, miejsce odbywania szkolenia w formie stacjonarnej i zakres tematyczny obligatoryjnego doskonalenia zawodowego - nie później niż 30 dni przed jego rozpoczęciem,
- w przypadku szkoleń stacjonarnych - imienną listę biegłych rewidentów uczestniczących w szkoleniu - nie później niż w terminie 10 dni po jego zakończeniu,
- w przypadku szkoleń typu zdalnym listę biegłych uczestniczących w szkoleniu w danym miejscu - nie później niż w terminie 7 dni od zakończenia miesiąca, w którym przeprowadzono obligatoryjne doskonalenie zawodowe.

## Ocena szkoleń

45. Po zakończonym szkoleniu, organizator jest zobowiązany rozdać uczestnikom formularze oceny szkolenia, dalej określane jako „ankieta oceniająca szkolenie” lub „ankieta”.

46. W przypadku szkolenia zdalnego ankieta może być udostępniona bezpośrednio na platformie e-learningowej lub inną drogą.

47. Choć wypełnienie ankiety jest dobrowolne dla uczestnika, to jednak organizator szkolenia powinien dołożyć wszelkich starań, aby jak największa liczba osób wypełniła ankietę.

48. Na stronie internetowej PIBR (<https://www.pibr.org.pl/pl/informacje-dla-bieglych#szkolenia>) w sekcji: „Materiały dla jednostek” znajdują się udostępnione do pobrania i edycji:

- przykładowy formularz oceny szkolenia stacjonarnego, oraz
- przykładowy formularz oceny szkolenia zdalnego, które zawierają minimalny zakres pytań do uczestników. Organizator szkolenia może uzupełnić te pytania o swoje własne.

## Obowiązek aktualizacji wniosków o wpis do wykazu jednostek uprawnionych

49. Wykaz jednostek uprawnionych jest regularnie aktualizowany przez prowadzącą go KRBR.

50. Aktualizacja może mieć miejsce na skutek następujących zdarzeń:

- jednostka zrezygnowała z organizowania szkolenia dla określonego tematu bądź z określonej formy kształcenia, lub
- jednostka dokonała innych zmian niż określone w pkt powyżej, które powodują, że informacje podane we wniosku lub zgłoszeniu są nieaktualne, za wyjątkiem przypadku przewidzianego w par. 37, co może skutkować wykreśleniem z wykazu.

51. W przypadku, gdy jednostka zrezygnowała z organizowania szkolenia dla określonego tematu lub z określonej formy kształcenia, to niezwłocznie dokonuje pisemnego zawiadomienia KRBR wraz z podaniem przyczyny takiej zmiany.

52. W przypadku zmiany powstałej po stronie jednostki uprawnionej, w wyniku której informacje podane w pierwotnym wniosku przestały być aktualne, jednostka uprawniona niezwłocznie aktualizuje dokumenty w zakresie objętym zmianami i przesyła je do ponownej oceny do KRBR, która ma 30 dni na rozpatrzenie zaktualizowanego wniosku. KRBR niezwłocznie zawiadamia jednostkę o swojej decyzji, zarówno pozytywnej, jak i negatywnej.

53. Przykłady zmian, które powodują konieczność aktualizacji pierwotnego wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych:

- zmiana wykładowcy (za wyjątkiem przypadku opisanego w par. 37 dot. zdarzenia losowego),
- zmiana formy kształcenia ze stacjonarnej na zdalne lub odwrotnie,
- zmiany materiałów szkoleniowych.

54. Do momentu uzyskania pozytywnej decyzji KRBR, jednostka nie może prowadzić szkoleń objętych zmianami, które wymagały aktualizacji wniosku. Naruszenie tej zasady powoduje, że jednostka może zostać skreślona z wykazu jednostek uprawnionych.

55. Na stronie internetowej PIBR udostępnione są wzory wniosków do pobrania i edycji.



## VII. Kształcenie na odległość z wykorzystaniem sieci Internet: on-line

56. Jednostka, która chciałaby oferować szkolenia w formie e-learningu powinna przygotować i dołączyć do wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych lub odpowiednio do jego aktualizacji:

- wykaz materiałów merytorycznych, które będą stanowiły materiał źródłowy dla potrzeb stworzenia szkolenia zdalnego,
- jeżeli materiały źródłowe obejmują autorskie materiały opracowane przez jednostkę - te materiały autorskie,
- jednostka zobowiązana jest do przedłożenia do działającej w imieniu KRBR Komisji ds. szkoleń wniosków o recenzję materiałów wraz z materiałem nie później niż na 30 dni przed planowanym terminem udostępnienia danego szkolenia e-learningowego zgodnie z pkt 38 Wytucznych,
- szczegółowy opis metodologii uczenia przyjętej na potrzeby e-learning, w tym: oczekiwana ilość ekranów merytorycznych (tekstowych i sytuacyjnych), szacowany czas niezbędny do ukończenia szkolenia, ilość i rodzaj ćwiczeń, zasady zaliczenia ćwiczeń i sprawdzianu wiadomości oraz całego szkolenia, elementy wzbogacające, np. elementy multimedialne i ich udział procentowy w szkoleniu, ewentualne udostępniane uczestnikom szkolenia materiały do pobrania, możliwość kontaktu z opiekunem merytorycznym szkolenia itp.,
- jeżeli został opracowany scenariusz techniczny szkolenia uwzględniający treści merytoryczne oraz ilustrujący przyjętą metodologię uczenia - ten scenariusz,
- jeżeli istnieje wersja demo (testowa) - dane dostępne (wyłącznie na potrzeby recenzenta) do tej wersji,
- alternatywnie do punktów powyżej - dane dostępne (wyłącznie na potrzeby recenzenta) do pełnego gotowego szkolenia e-learning, jeżeli zostało już opracowane.

57. Minimalne standardy warunkujące uzyskanie pozytywnej akceptacji wniosku są następujące:

- Stopień szczegółowości, zaawansowania oraz zakres szkolenia e-learning powinny odpowiadać czasochłonności przewidzianej przez KRBR dla danego tematu w ramach szkolenia stacjonarnego,
- do szkolenia musi być przypisana osoba merytoryczna, której życiorys powinien być załączony do wniosku; zadaniem tej osoby jest nadzór merytoryczny nad szkoleniem oraz ewentualne rozstrzygnięcie wątpliwości merytorycznych zgłaszanych przez recenzenta oraz użytkowników szkolenia,
- materiałom merytorycznym powinna zostać nadana fabuła, podzielona przynajmniej na następujące rodzaje ekranów merytorycznych:
  - tekstowy i/lub sytuacyjny - maks. ok. 80% ekranów; ekran merytoryczny powinien zawierać przynajmniej blok tekstu, zdjęcie, wykres lub infografikę, ewentualnie fabularyzowane scenki sytuacyjne;
  - ćwiczeniowy (ekran z ćwiczeniami) - min. ok. 20% ekranów; ćwiczenia mogą mieć charakter pytań testowych otwartych lub zamkniętych, zadań sytuacyjnych, zdań liczbowych, case study, praktycznych ilustracji przypadków z życia wziętych itp. Ćwiczenia mają dać uczestnikowi możliwość utrwalenia wiadomości lub przeciwiczenia umiejętności przekazanych na ekranach sytuacyjnych i tekstowych. Uczestnik musi mieć możliwość przystępowania do ćwiczeń dowolną liczbę razy. W informacji zwrotnej po zakończeniu ćwiczenia uczestnik powinien uzyskać informację dotyczącą wyniku pozytywnego/negatywnego oraz komentarz do każdej odpowiedzi z uzasadnieniem, dlaczego jest ona błędna lub poprawna. Ewentualna punktacja zdobyta za wykonanie ćwiczenia nie powinna wpływać na ogólne zaliczenie szkolenia e-learningowego.
- powyższy podział ekranów nie ma zastosowania w przypadku, gdy szkolenie e-learning ma postać nagrania szkolenia prowadzonego przez rzeczywistego wykładowcę lub prowadzenie wykładu w czasie rzeczywistym,
- niedopuszczalna jest sytuacja, aby na skutek wyboru złej odpowiedzi w ramach ćwiczenia uczestnik nie miał możliwości uzyskania komentarza odnośnie tego, dlaczego odpowiedź była błędna i by blokowało go to przed kontynuacją szkolenia. Takie oczekiwanie wynika z tego, że ćwiczenia służą do nauki, a nie do sprawdzania wiedzy. Natomiast wiedza i umiejętności zdobyte w trakcie szkolenia podlegają weryfikacji na etapie sprawdzianu wiadomości,
- do liczby ekranów merytorycznych szkolenia e-learningowego nie wlicza się następujących ekranów (jeśli występują): tytułowy, z instrukcją obsługi,
- szkolenie e-learningowe powinno być zakończone sprawdzianem wiadomości, dzięki któremu uczestnik szkolenia będzie mógł sprawdzić swoją wiedzę w danym zakresie. Czas sprawdzianu wiadomości wlicza się do całkowitego czasu szkolenia,
- ilość pytań sprawdzających w ramach sprawdzianu wiadomości zależy od czasochłonności nauki. Na każdą godzinę nauki przypada minimum 1 pytanie sprawdzające. Zaleca się, aby pytania miały formę pytań testowych zamkniętych wielokrotnego wyboru. Oznacza to, że pytanie zawiera opis sytuacji, pytanie lub polecenie oraz gotowe odpowiedzi do wyboru (wybierana jest prawidłowa odpowiedź, więcej niż jedna prawidłowa odpowiedź bądź najlepsza odpowiedź),
- po zakończeniu sprawdzianu wiadomości uczestnik powinien uzyskać informację zwrotną dotyczącą zdobytej punktacji, wyniku pozytywnego/negatywnego, komentarza do każdej odpowiedzi tłumaczącego, dlaczego jest ona błędna lub poprawna,
- szkolenie musi być dostępne dla użytkownika przez odpowiednio długi czas, aby mógł zrealizować szkolenie,
- uczestnik powinien mieć możliwość dokonywania przerw w nauce i następnie jej kontynuowania w miejscu, w którym ją przerwał chyba, że szkolenie ma postać wykładu prowadzonego w czasie rzeczywistym,
- po szkoleniu uczestnik powinien mieć możliwość pobrania ze stron wskazanych przez organizatora i/lub wydruku wykorzystywanych materiałów merytorycznych w trakcie szkolenia, ewentualnie takie materiały mogą być uczestnikowi przekazane inną drogą przed lub po zakończeniu szkolenia.

58. Platforma e-learningowa musi być kompatybilna z powszechnie stosowanymi standardami dla oprogramowania i przepustowości łącza internetowych o jakości niezbędnej do prowadzenia szkolenia.

59. Zaleca się, aby ekrany zawierały także elementy multimedialne i aktywizujące uczestnika szkolenia e-learningowego, np. przyciski, pod którymi kryją się dodatkowe informacje, wycinki filmów, animacje (inne od elementów interfejsu, postaci i innych elementów, które się powtarzają), przy czym ich użycie musi być uzasadnione.



## VIIa. Kształcenie na odległość z wykorzystaniem sieci Internet: on-line

60. Jednostka może również oferować szkolenia on-line w czasie rzeczywistym.

61. Jednostka, która chciałaby oferować szkolenia w formie on-line powinna przygotować i dołączyć do wniosku o wpis do wykazu jednostek uprawnionych lub odpowiednio do jego aktualizacji:

- wykaz materiałów merytorycznych, które będą stanowiły materiał źródłowy do przeprowadzenia szkolenia,
- jeżeli materiały źródłowe obejmują autorskie materiały opracowane przez jednostkę - te materiały autorskie, które zostaną przekazane do recenzji,
- jednostka zobowiązana jest do przedłożenia do działającej w imieniu KRBR Komisji ds. szkoleń wniosków o recenzję materiałów wraz z materiałem nie później niż na 30 dni przed planowanym terminem szkolenia zgodnie z pkt 38 Wytucznych,
- szczegółowy opis harmonogramu szkolenia (ze wskazaniem na podział zajęć dydaktycznych oraz przerw), który ze względu na specyfikę szkolenia, nie może mieć negatywnego wpływu na przewidywane efekty kształcenia, a także wskazanie sposobu zadawania pytań przez uczestników szkolenia oraz udzielania wyjaśnień przez prowadzącego szkolenie,
- wskazanie narzędzi, które będą wykorzystywane do prowadzenia szkolenia on-line.

62. Dobór narzędzi nie może mieć negatywnego wpływu na efektywność szkolenia.

63. Kryteria warunkujące uzyskanie pozytywnej akceptacji wniosku:

- stopień szczegółowości, zaawansowania oraz zakres szkolenia on-line, a także liczba godzin powinny odpowiadać warunkom przewidzianym przez KRBR dla danego tematu w ramach szkolenia stacjonarnego,
- wskazanie wykładowcy lub wykładowców, których życiorys powinien być załączony do wniosku lub aktualizacji wniosku,
- zapewnienia, aby materiały merytoryczne miały formę możliwą do wyświetlenia podczas szkolenia, należy wskazać także sposób przekazania lub pobrania materiałów merytorycznych przez uczestników szkolenia,
- wskazanie sposobu przebiegu szkolenia z uwzględnieniem jego formy wskazanej w punkcie 15 Wytucznych (wykładowo-warsztatowa, warsztatowa),
- zapewnienie możliwości realizowania prawa do wizytacji szkolenia.

64. Szkolenie on-line powinno być zakończone sprawdzianem wiadomości, dzięki któremu uczestnik szkolenia będzie mógł sprawdzić swoją wiedzę w danym zakresie. Czas sprawdzianu wiadomości wlicza się do całkowitego czasu szkolenia i nie powinien przekraczać 30 minut.

65. Po zakończeniu sprawdzianu wiadomości, uczestnicy powinni uzyskać informację o odpowiedziach prawidłowych.

66. Jednostka jest zobowiązana do przedstawienia w opisie szkolenia wymagań technicznych dotyczących sprzętu oraz przepustowości łączy internetowych o jakości niezbędnej do efektywnego uczestnictwa w szkoleniu, następnie przesłania osobom zapisanym na szkolenie instrukcji logowania do systemu, informacji o sposobie sprawdzania obecności podczas szkolenia.

67. Na zakończenie szkolenia powinna być przewidziana ankieta oceniająca szkolenie. O sposobie przeprowadzenia ankiety decyduje organizator (formularz dostępny w aplikacji lub formularz dostępny pod linkiem lub inny wskazany przez organizatora).

68. Na zakończenie szkolenia uczestnicy powinni otrzymać certyfikaty. Warunkiem otrzymania certyfikatu jest udział w całości szkolenia.

69. W trosce o stworzenie odpowiednich warunków do nauki oraz ze względu na efektywność szkolenia zaleca się, aby liczebność grup w szkoleniach on-line odpowiadała liczebności przewidzianej dla danej formy szkolenia stacjonarnego wskazanej w pkt 17 Wytucznych.

70. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale, do szkoleń on-line stosuje się odpowiednio przepisy rozdziałów I-VI Wytucznych.



## VIII. Kontrola jakości obligatoryjnych szkoleń

71. Zgodnie z art. 10 ust. 7 Ustawy KRBR jest uprawniona do przeprowadzania wizytacji w jednostkach uprawnionych.

72. Wizytacje w jednostkach uprawnionych przeprowadzane są zgodnie z Wytycznymi w zakresie prowadzenia wizytacji w jednostkach uprawnionych przyjętymi Uchwałą nr 1915/31a/2021 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 grudnia 2021 r. w sprawie wytycznych w zakresie wizytacji.







## Moduł 1

### Aktualizacja wiedzy z zakresu prawa podatkowego

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Omówienie zmian w prawie podatkowym w zakresie podatku CIT, PIT, VAT i innych podatków obowiązujących polskie podmioty gospodarcze.
- Uzyskana wiedza powinna się przełożyć na praktyczną umiejętność biegłego rewidenta w zakresie oceny dostosowania systemów ewidencyjnych do aktualnych wymogów prawa podatkowego oraz konsekwencji zmian prawa podatkowego na sprawozdanie finansowe. Uzyskana wiedza powinna umożliwić biegłemu rewidentowi identyfikowanie potencjalnych ryzyk związanych z brakiem odpowiedniego przygotowania klientów do wdrożenia zmian prawa podatkowego.

#### Uwagi szczególne

- Szkolenie zakłada zaawansowany poziom wiedzy z zakresu obowiązującego prawa podatkowego, brak podstaw może spowodować, że informacje o zmianach będą niezrozumiałe, a w efekcie szkolenie okaże się nieefektywne.
- Prowadzący powinien być w stanie wyjaśnić przyczyny zmian oraz zachęcać uczestników szkolenia do dyskusji o zasadności tych zmian i ich praktycznych skutkach.
- Szkolenie nie powinno bazować wyłącznie na przekazaniu uczestnikom „suchych” przepisów. Szkolenie powinno być w miarę możliwości ilustrowane przykładami uwzględniającymi polskie realia gospodarcze, koncentrując się na najważniejszych i najbardziej aktualnych tematach.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin: 4 godziny z bloku rachunkowość i 4 godziny z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Zakres szczegółowy
1	<ul style="list-style-type: none"><li>Szkolenie powinno obejmować swoim zakresem ostatnie zmiany w przepisach podatkowych (CIT, PIT, VAT i inne).</li><li>Szkolenie powinno także uwzględniać tematy podatkowe, które z różnych względów stanowią w danym roku przedmiot „gorącej” dyskusji publicznej lub rodzą istotne wątpliwości interpretacyjne.</li><li>Szkolenie powinno koncentrować się na tych zmianach, które mogą mieć istotny wpływ na sprawozdania finansowe za ubiegły i bieżący rok (wliczając w to podatek odroczony) oraz sposób ich badania.</li><li>Organizator szkolenia odpowiada za opracowanie szczegółowego zakresu tematycznego i jego przedstawienie w ofercie szkoleniowej.</li><li>Szkolenie powinno zakończyć się sprawdzianem wiadomości.</li></ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (prezentacja, test).
- Autor: Magdalena Pikuła.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.
- Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.



## Moduł 2

### Aktualizacja krajowego i międzynarodowego prawa bilansowego

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Celem szkolenia jest aktualizacja, pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy w zakresie krajowych i międzynarodowych regulacji dotyczących prawa bilansowego.
- Szkolenie powinno koncentrować się na tych zmianach, które mają istotny wpływ na sprawozdania finansowe za bieżący i poprzedni rok obrotowy.
- Uzyskana wiedza powinna:
  - przełożyć się na praktyczną umiejętność biegłego rewidenta w zakresie oceny co do prawidłowego sporządzenia sprawozdań finansowych za lata 2022 oraz 2023 ze szczególnym uwzględnieniem omawianych zmian regulacyjnych,
  - umożliwić biegłemu rewidentowi identyfikowanie potencjalnych ryzyk związanych z brakiem odpowiedniego przygotowania klientów do wdrożenia koniecznych zmian zasad rachunkowości.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rachunkowość.

## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Zakres szkolenia.</li> <li>• Wskazanie kierunków zmian w prawie bilansowym wraz z podaniem aktualnych przepisów prawa, które mają zastosowanie w latach 2022-2023.</li> </ul>
2	Zmiany w polskim prawie bilansowym obowiązujące od 1 stycznia 2022 r.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zmiany w zakresie aktualizacji przepisów ustawy o rachunkowości oraz przepisów wykonawczych do ustawy.</li> <li>• Aktualizacja prawa bilansowego wynikająca z Krajowych Standardów Rachunkowości i innych dokumentów wydawanych przez Komitet Standardów Rachunkowości.</li> <li>• Oddziaływanie innych ustaw i rozporządzeń na prawo bilansowe (np. prawa podatkowego, prawa handlowego, prawa o ubezpieczeniach społecznych, itp.).</li> </ul>
3	Aktualizacji w międzynarodowym prawie bilansowym obowiązujące od dnia 1 stycznia 2022 r.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) i Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR) .</li> <li>• Nowe interpretacje MSSF.</li> </ul>
4	Projektowane kierunki zmian w polskim i międzynarodowym prawie bilansowym	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Planowane zmiany ustawy o rachunkowości i przepisów wykonawczych.</li> <li>• Planowane nowe KSR.</li> <li>• Zmiany MSSF zatwierdzone do stosowania po 1 stycznia 2022 r. i 1 stycznia 2023 r.</li> <li>• Inne projektowane zmiany MSSF.</li> </ul>
5	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/ lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Autor: Aneta Wilk-Łyś.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Władysław Fałowski, Radosław Ignatowski, Aktualizacja krajowego i międzynarodowego prawa bilansowego, SKwP 2022.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- Krajowe standardy rachunkowości i stanowiska Komitetu Standardów Rachunkowości.
- Rozporządzenia Komisji UE zatwierdzające odpowiednie zmiany w MSR/MSSF.



## Moduł 3

### Najczęściej występujące nieprawidłowości w sprawozdaniach finansowych

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Usystematyzowanie wiedzy z zakresu rachunkowości.
- Wskazanie koncepcji modyfikacji sprawozdania z badania w związku ze zidentyfikowanymi nieprawidłowościami.
- Omówienie istotnych obszarów, które powinny zostać rozważone przez biegłego rewidenta w trakcie badania sprawozdania finansowego.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rachunkowość.

## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia</li> <li>• Zakres szkolenia</li> <li>• Istotne zmiany w sposobie raportowania danych finansowych przez jednostki:               <ul style="list-style-type: none"> <li>- rola technologii informatycznych,</li> </ul> </li> </ul>
2	Przyczyny powstawania błędów	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Projektowanie procesu kontroli wewnętrznej w ramach przygotowania sprawozdania finansowego.</li> <li>• Profesjonalne doradztwo i jego znaczenie dla sprawozdawczości finansowej.</li> <li>• Monitorowanie zmian zasad rachunkowości.</li> <li>• Nadużycia.</li> <li>• Narzędzia wspomagające proces przygotowywania sprawozdania finansowego.</li> </ul>
3	Istotne obszary narażone na nieprawidłowości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wycena wartości szacunkowych, podejście kierownictwa jednostki do zagadnienia profesjonalnego osądu.</li> <li>• Utrata wartości aktywów, jako istotny element w ocenie poprawności wyceny należności oraz środków trwałych.</li> <li>• Transakcje z jednostkami powiązаныmi, identyfikacja stron powiązanych oraz zakres ujawnień.</li> <li>• Rezerwy jako element najczęściej pomijany w sprawozdaniu finansowym.</li> <li>• Zapasy.</li> <li>• Rozliczenie przychodów i kosztów z usługi długoterminowej nie tylko dla sprawozdawczości sektora budowlanego.</li> <li>• Ujawnienia w sprawozdaniu finansowym, kompletność, sposób prezentacji oraz ich istotność dla oceny działalności jednostki przez użytkowników.</li> <li>• Estetyka sprawozdania finansowego, kiedy forma przedstawienia danych liczbowych staje się nieprawidłowością.</li> <li>• Zestawienie tabelaryczne pozostałych nieprawidłowości.</li> </ul>
4	Ocena zidentyfikowanych nieprawidłowości przez biegłego rewidenta	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Sposób oceny nieprawidłowości przez biegłego rewidenta na podstawie standardu nr 450.</li> <li>• Wpływ zidentyfikowanych nieprawidłowości na sprawozdanie z badania.</li> <li>• Przedstawienie przykładowego modelu oceny nieprawidłowości przez biegłego rewidenta uwzględniającego koncepcję istotności wykonawczej.</li> </ul>
5	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiały szkoleniowe dla uczestników (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Autor: Krystian Kosiorek.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Zamknięcie roku 2021/2022 (Zdzisław Fedak).
- Międzynarodowy Standard Badania 450.
- Krajowe Standardy Rachunkowości (nr 3, nr 4, nr 13).



## Moduł 4

Badanie szacunków księgowych i powiązanych ujawnień podczas badania sprawozdania finansowego (KSB 540 zmieniony) – praktyka zastosowania

### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Omówienie wymogów krajowego standardu dotyczącego badania szacunków księgowych i powiązanych ujawnień.
- Przygotowanie biegłych rewidentów do praktycznego zastosowania przepisów standardu podczas badania sprawozdań finansowych.

### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin w bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Zakres szkolenia.</li> <li>• Cel wprowadzenia nowego standardu/zmiany istniejącego standardu.</li> <li>• Podstawowe różnice pomiędzy poprzednim a zmienionym brzmieniem standardu KSB 540.</li> </ul>
2	Cel i zakres badania wartości szacunkowych i powiązanych ujawnień	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kluczowe koncepcje standardu.</li> <li>• Cele biegłego rewidenta.</li> <li>• Definicje.</li> </ul>
3	Ocena ryzyka	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Jednostka i jej otoczenie.</li> <li>• Kontrola wewnętrzna jednostki.</li> <li>• Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia.</li> <li>• Reakcje na oszacowane ryzyka istotnego zniekształcenia.</li> </ul>
4	Badanie szacunków księgowych i ujawnień	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Metody szacowania.</li> <li>• Znaczące założenia.</li> <li>• Dane.</li> <li>• Wybór szacunku punktowego i powiązanych ujawnień dotyczących niepewności szacowania przez kierownictwo.</li> <li>• Ustalenie szacunku punktowego lub przedziału biegłego rewidenta.</li> <li>• Inne rozważania dotyczące dowodów badania.</li> <li>• Możliwe oznaki stronniczości kierownictwa.</li> <li>• Przykłady zastosowania poszczególnych wymogów standardów - badanie prostych i złożonych szacunków księgowych.</li> <li>• Procedury w zakresie badania ujawnień odnoszących się do szacunków księgowych.</li> </ul>
5	Ogólna ocena oparta na wykonanych procedurach badania	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wystarczalność i odpowiedniość dowodów badania.</li> <li>• Ustalenie czy szacunki księgowe są racjonalne, czy zniekształcone.</li> <li>• Komunikacja z kierownictwem i osobami sprawującymi nadzór.</li> <li>• Pisemne oświadczenia.</li> <li>• Dokumentacja badania.</li> </ul>
6	Zmiany uzgodnieniowe do innych standardów badania, będące skutkiem KSB 540 (zmienionego)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zmiany do następujących standardów: <ul style="list-style-type: none"> <li>– Krajowy Standard Badania (KSB) 200 - „Ogólne cele niezależnego biegłego rewidenta oraz przeprowadzanie badania zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Badania”,</li> <li>– Krajowy Standard Badania (KSB) 230 - „Dokumentacja badania”,</li> <li>– Krajowy Standard Badania (KSB) 240 - „Obowiązki biegłego rewidenta podczas badania sprawozdania finansowego dotyczące oszustw”,</li> <li>– Krajowy Standard Badania (KSB) 260 (Z) - „Komunikowanie się z osobami sprawującymi nadzór”,</li> <li>– Krajowy Standard Badania (KSB) 500 - „Dowody badania”,</li> <li>– Krajowy Standard Badania (KSB) 580 - „Pisemne oświadczenia”,</li> <li>– Krajowy Standard Badania (KSB) 700 (Z) - „Formułowanie opinii oraz sprawozdawczość na temat sprawozdania finansowego”,</li> <li>– Krajowy Standard Badania (KSB) 701 - „Przedstawianie kluczowych spraw badania w sprawozdaniu niezależnego biegłego rewidenta”.</li> </ul> </li> </ul>
7	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

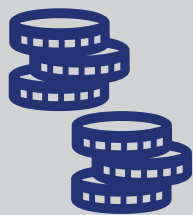
- Materiał szkoleniowych dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Justyna Beata Zakrzewska.
- Wydawca: CE PIBR

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe lub szkolenie warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
- Uchwała nr 1107/15a/2020 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 8 września 2020 r. w przedmiocie przyjęcia Krajowego Standardu Badania 540 (Zmienionego) oraz przyjęcia zmian w uchwale w sprawie krajowych standardów kontroli jakości, uchwale w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów, a także uchwale w sprawie krajowych standardów przeglądu, krajowych standardów usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd oraz krajowych standardów usług pokrewnych.
- Uchwała nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów, z późn.zm.
- Opracowania i materiały edukacyjne Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB) dotyczące Międzynarodowego Standardu Badania (MSB) 540 (Z), w tym:
  - Podstawa wniosków sporządzona przez pracowników IAASB,
  - At a glance, MSB 540 (zmieniony) oraz powiązane poprawki uzgadniające i następcze,
  - MSB 540 (zmieniony) – Wymogi,
  - MSB 540 (zmieniony) - Trzy podejścia do testów,
  - Briefing klienta badania, Kwestie do rozważenia przez kierownictwo przy ustalaniu szacunków księgowych i powiązanych ujawnień,
  - Powiązania między MSB 540 (zmienionym) a innymi MSB,
  - Przegląd MSB 540 (zmienionego) oraz poprawek uzgadniających i następczych do innych międzynarodowych standardów,
  - Podsumowanie MSB 540 (zmienionego) oraz poprawek uzgadniających i następczych do innych międzynarodowych standardów,
  - MSB 540 (Zmieniony) Wdrożenie - Proste i złożone przykłady ilustrujące,
  - Przykłady ilustrujące dla badania szacunków księgowych oczekiwanych strat kredytowych.
- Alert Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB) zatytułowany "Badanie Szacunków księgowych w obecnym zmieniającym się otoczeniu w związku z COVID-19".
- Opracowania PIBR związane z tymi usługami (standardami).



## Moduł 5

### Badanie kluczowych obszarów sprawozdania finansowego - przychody

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Utrwalenie wiedzy z zakresu procedur badania, w tym dokumentowania badania istotnego obszaru - przychody z działalności operacyjnej.
- Omówienie zagadnień dotyczących technik gromadzenia i dokumentowania kluczowych dla badania informacji dla celów oszacowania ryzyka istotnego zniekształcenia, identyfikacji czynników ryzyka znaczącego oraz opracowania adekwatnego planu badania istotnego obszaru.
- Zapoznanie słuchaczy z zasadami przeprowadzenia procedur badania kontroli oraz przeprowadzenia procedur badania wiarygodności, w tym procedur szczegółowych wiarygodności oraz analitycznych procedur wiarygodności.
- Przedstawienie oceny wpływu wyników przeprowadzonych procedur na modyfikacje opinii oraz potrzeby komunikowania.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin z bloku rewizja finansowa.

## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Zakres szkolenia.</li> </ul>
2	Szacowanie ryzyka	<p>Omówienie zagadnień dotyczących:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• zgromadzonych, kluczowych dla badania informacji nt. istotnego obszaru,</li> <li>• zastosowania procedur szacowania ryzyka w istotnym obszarze, w tym wykorzystania:               <ul style="list-style-type: none"> <li>- wstępnych procedur analitycznych,</li> <li>- obserwacji i inspekcji,</li> <li>- rozmów z kierownictwem.</li> </ul> </li> <li>• pomiaru ryzyka nieodłącznego wg. stwierżeń w istotnym obszarze,</li> <li>• identyfikacji czynników wskazujących na istnienie ryzyka znaczącego ze wskazaniem ich wpływu na stwierdzenia,</li> <li>• identyfikacja kontroli znaczących dla badania i powiązanie ich ze stwierdzeniami,</li> <li>• wstępnego oszacowanie poziomu ryzyka istotnego zniekształcenia.</li> </ul> <p>Opracowanie planu badania istotnego obszaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• zaprojektowanie procedur stanowiących reakcję biegłego rewidenta na oszacowane ryzyko istotnego zniekształcenia z uwzględnieniem reakcji na zidentyfikowane czynniki ryzyka znaczącego w istotnym obszarze, w tym:               <ul style="list-style-type: none"> <li>- planowane procedury badania wiarygodności (procedury szczegółowe i procedury analityczne),</li> <li>- planowane procedury badania kontroli,</li> <li>- planowane procedury stanowiące reakcję na zidentyfikowane czynniki ryzyka znaczącego.</li> </ul> </li> </ul>

3	Reakcja na ryzyko	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przeprowadzenie procedur badania kontroli, w tym:</li> <li>• Wskazanie kontroli znaczących dla badania,</li> <li>• aspekt ilościowy,</li> <li>• określenie metody doboru próby,</li> <li>• dobór próby, wykonanie procedur badania kontroli z udokumentowaniem,</li> <li>• wnioski z wykonanych procedur badania kontroli, z uwzględnieniem: <ul style="list-style-type: none"> <li>- oceny dowodów badania,</li> <li>- potrzeby wykonania dodatkowych procedur w związku ze zidentyfikowanymi nieprawidłowościami,</li> <li>- wpływu ustaleń na przyjęty poziom ryzyka kontroli i konsekwentnie na poziom ryzyka istotnego zniekształcenia wg stwierdzeń,</li> <li>- rozważenie, czy zidentyfikowane nieprawidłowości wskazują na słabości kontroli wewnętrznej,</li> <li>- oceny stopnia, w jaki zgromadzone dowody badania dostarczają wystarczającej pewności w relacji do poziomu ryzyka istotnego zniekształcenia,</li> <li>- konieczności komunikowania wniosków z badania do organu nadzoru,</li> <li>- ocena, czy wyniki wykonanych procedur wskazują na ryzyko oszustwa.</li> </ul> </li> <li>• rozważenie potrzeby raportowania wniosków z badania kontroli wraz z ew. rekomendacjami,</li> <li>• przeprowadzenie procedur badania wiarygodności.</li> </ul> <p>Procedury szczegółowe wiarygodności wg stwierdzeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• aspekt ilościowy,</li> <li>• określenie metody doboru próby,</li> <li>• dobór próby,</li> <li>• wykonanie procedur szczegółowych z udokumentowaniem,</li> <li>• wnioski z wykonanych procedur szczegółowych, z uwzględnieniem: <ul style="list-style-type: none"> <li>- oceny dowodów badania,</li> <li>- ekstrapolacji wyników badania próby na populację (tam gdzie to uzasadnione),</li> <li>- potrzeby wykonania dodatkowych procedur w związku ze zidentyfikowanymi nieprawidłowościami,</li> <li>- wpływu ustaleń na przyjęty poziom ryzyka nieodłącznego i konsekwentnie na poziom ryzyka istotnego zniekształcenia wg stwierdzeń,</li> <li>- rozważenie, czy zidentyfikowane nieprawidłowości wskazują na słabości kontroli wewnętrznej,</li> <li>- oceny stopnia, w jaki zgromadzone dowody badania dostarczają wystarczającej pewności w relacji do poziomu ryzyka istotnego zniekształcenia,</li> <li>- konieczności komunikowania wniosków z badania do organu nadzoru,</li> <li>- ocena, czy wyniki wykonanych procedur wskazują na ryzyko oszustwa,</li> <li>- rekomendowanych wniosków księgowych (korekt).</li> </ul> </li> </ul>
4	Raportowanie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ocena w jakim stopniu zgromadzone dowody badania dostarczają wystarczającej pewności.</li> <li>• Rozważenie wpływu nieskorygowanych nieprawidłowości na potrzebę i zakres modyfikacji opinii.</li> <li>• Rozważenie potrzeby i formy komunikacji z organem nadzoru lub stosownymi instytucjami.</li> </ul>
5	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

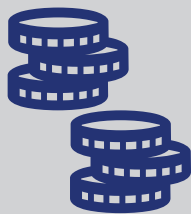
- Materiał szkoleniowych dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Jakub Jechowski.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe lub szkolenie warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- Lachowski W., Sztuka wyboru część I, Warszawa: Centrum Edukacji PIBR 2019.
- Lachowski W., Sztuka wyboru część II, Warszawa: Centrum Edukacji PIBR 2019.
- Guide to Using International Standards on Auditing in the Audits of Small- and Medium-Sized Entities, Volume I, Fourth edition, 2018.
- Guide to Using International Standards on Auditing in the Audits of Small- and Medium-Sized Entities, Volume II, Fourth edition, 2018.
- Lachowski W., Badanie sprawozdań finansowych małych i średnich jednostek, Warszawa: Centrum Edukacji KIBR 2016.
- Dokumentowanie procesu badania w sposób zgodny z wymogami międzynarodowych standardów rewizji finansowej: praca zbiorowa pod red. A. Helin, Warszawa: Krajowa Izba Biegłych Rewidentów 2014.
- Krajowe Standardy Badania.
- MSFF 15.



## Moduł 6

### Rachunek przepływów pieniężnych w ujęciu sprawozdawczym

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Omówienie przepisów krajowych i międzynarodowych regulujących przygotowanie rachunku przepływów pieniężnych.
- Zapoznanie uczestników z techniką przygotowywania rachunku przepływów pieniężnych dla celów sprawozdania finansowego.
- Omówienie na praktycznych przykładach elementów RPP w szczególności ze zwróceniem uwagi na korekty wyniku finansowego w metodzie pośredniej.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rachunkowość.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Zakres szkolenia.</li> </ul>
2	Przepisy regulujące sporządzanie rachunku przepływów pieniężnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zasady sporządzania rachunku przepływów pieniężnych zgodnie z Krajowym Standardem Rachunkowości nr 1.</li> <li>• Zasady sporządzania rachunku przepływów pieniężnych zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 7.</li> <li>• Różnice pomiędzy rachunkami przepływów pieniężnych sporządzanymi zgodnie z MSR 7 i KRS 1.</li> </ul>
3	Jednostkowy rachunek przepływów pieniężnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przygotowanie rachunku przepływów pieniężnych metodą pośrednią i bezpośrednią.</li> <li>• Studium przypadku przy użyciu arkusza MS Excel usprawniającego przygotowywanie rachunku przepływów pieniężnych na podstawie bilansu oraz rachunku zysków i strat.</li> </ul>
4	Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Omówienie zagadnień dotyczących przygotowania skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych.</li> <li>• Przygotowanie skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych przy pomocy arkusza MS Excel.</li> </ul>
5	Rachunek przepływów pieniężnych narzędziem zarządzania płynnością finansową	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Co można wyczytać z rachunku przepływów pieniężnych?</li> <li>• Przegląd i analiza przykładowych rachunków przepływów pieniężnych z rzeczywistych sprawozdań finansowych.</li> </ul>
6	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/ lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Autor: Aneta Wilk-Łyś.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Krajowy Standard Rachunkowości nr 1 "Rachunek przepływów pieniężnych".
- Międzynarodowy Standard Rachunkowości nr 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”.
- „Rachunek przepływów pieniężnych w praktyce”, Marek Lachmirowicz, CeDeWu
- „Interpretacja i analiza przepływów pieniężnych”, Ewa Śnieżek, Michał Wiatr, Wolters Kluwer, 2017.
- „Jak czytać cash flow”, Ewa Śnieżek, Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce





## Moduł 7

Rachunek przepływów pieniężnych przedmiotem badania w ujęciu rewizji finansowej

### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Zapoznanie z techniką badania rachunku przepływów pieniężnych dla celów sprawozdania finansowego.
- Zaprezentowanie najczęstszych błędów popełnianych przy sporządzaniu rachunku przepływów pieniężnych.
- Praktyczne przećwiczenie dokumentacji badania rachunku przepływów pieniężnych przy pomocy arkusza MS Excel.

### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 4 godziny z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Zakres szkolenia.</li> </ul>
2	Badanie rachunku przepływów pieniężnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Uzgodnienie danych wejściowych do bilansu i rachunku zysków i strat.</li> <li>• Analiza poprawności klasyfikacji transakcji do poszczególnych rodzajów działalności.</li> <li>• Praktyczny przykład weryfikacji rachunku przepływów pieniężnych przy pomocy arkusza MS Excel.</li> <li>• Omówienie błędów najczęściej popełnianych przy sporządzaniu rachunku przepływów pieniężnych.</li> <li>• Dokumentacja.</li> </ul>
3	Weryfikacja ujawnień	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Weryfikacja ujawnień wymaganych przez KSR 1.</li> <li>• Weryfikacja ujawnień wymaganych przez MSR 7.</li> <li>• Lista kontrolna ujawnień jako narzędzie badania i dokumentacji.</li> </ul>
4	Badanie skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Różnice pomiędzy jednostkowym a skonsolidowanym rachunkiem przepływów pieniężnych, na które należy zwrócić uwagę podczas badania.</li> </ul>
5	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>



## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Autor: Aneta Wilk – Łyś.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Krajowy Standard Rachunkowości nr 1 "Rachunek przepływów pieniężnych".
- Międzynarodowy Standard Rachunkowości nr 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”.
- „Rachunek przepływów pieniężnych w praktyce”, Marek Lachmirowicz, CeDeWu.
- „Dokumentacja biegłego rewidenta z badania sprawozdań finansowych”, Agnieszka Piechocka-Kałużna, Agnieszka Kryśkiewicz-Burnos, Radosław Kałużny, Wydawnictwo Naukowe PWN.
- MSB 600 - Szczególne rozważania - Badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych (w tym praca biegłych rewidentów części składowych grupy).
- MSB 230 - „Dokumentacja badania”.





## Moduł 8

### Kryptowaluty w sprawozdaniu finansowym

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Zapoznanie słuchaczy lub ugruntowanie ich wiedzy oraz wyrobienie umiejętności w ocenie identyfikacji, ujęcia, wyceny, prezentacji i ujawnianiu informacji w sprawozdaniach finansowych, sporządzanych przez emitentów kryptowalut lub jednostki je posiadające, lub prowadzące obrót nimi, a podlegających ustawowemu badaniu lub przeglądom lub innym usługom atestacyjnym.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rachunkowość.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Kryptowaluty – cechy charakteryzujące te szczególne zasoby ekonomiczne i ich rodzaje.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Odróżnienie kryptowalut od innych zasobów, w tym aktywów finansowych i pieniężnych.</li> <li>Podstawy technologii rozproszonego rejestru (DLT), w tym blockchain, rodzaje kryptowalut, cele ich emisji.</li> <li>Zorganizowane rynki obrotu kryptowalutami: Bitbay, Bitmarket, Bitmarket24, Coinroom, Nevbit.</li> </ul>
2	Kryptowaluty w polskim obrocie prawnym.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Możliwości emisji, posiadania i obrotu na tle zróżnicowanych podejść w środowisku prawnym wiodących krajów UE i świata (USA, Chiny, Rosja, inne).</li> <li>Pojęcie ICO (Initial Coin Offering) – sposób przeprowadzenia transakcji.</li> <li>Komunikat Narodowego Banku Polskiego i Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie „walut” wirtualnych (2017).</li> </ul>
3	Kryptowaluty według regulacji MSSF.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Warunki uznania kryptowalut za aktywa jednostki.</li> <li>Stanowisko IFRIC (KIMSF, 2019) w sprawie identyfikacji kryptowalut u ich posiadaczy oraz jego konsekwencje co do ujęcia, wyceny, prezentacji i ujawniania informacji w sprawozdaniach finansowych.</li> </ul>
4	Kryptowaluty według polskich regulacjach rachunkowości.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Warunki uznania kryptowalut za aktywa jednostki.</li> <li>Analiza możliwości uznania kryptowalut emitowanych, posiadanych lub będących w obrocie jednostki za szczególne aktywa lub przypisanie ich do konkretnych rodzajów, np. inwestycje, zapasy, wartości niematerialne i prawne.</li> <li>Konsekwencje ujęcia kryptowalut jako określonych rodzajów aktywów: początkowa wycena i ujęcie, wycena po początkowym ujęciu (dzień sprzedaży lub wymiany, dzień bilansowy), prezentacja w podstawowych sprawozdaniach finansowych i ujawnianie informacji o emisji, posiadaniu lub obrocie kryptowalutami przez jednostkę.</li> <li>Księgowe ujęcie kontraktów terminowych na kryptowaluty.</li> </ul>
5	Kryptowaluty w systemie podatkowym.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Zasady opodatkowania transakcji kryptowalutami w kontekście podatku dochodowego, podatku VAT oraz innych podatków i obciążeń cywilnoprawnych.</li> </ul>
6	Kryptowaluty w sprawozdaniach finansowych.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Przegląd praktycznych rozwiązań stosowanych w kontekście ujęcia kryptowalut w sprawozdaniach finansowych.</li> </ul>
7	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Autorskie materiały przygotowane przez jednostkę uprawnioną.

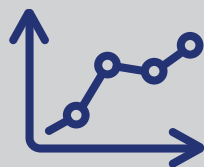
## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Bitcoin.pl – Polski Portal Kryptowalutowy, <https://bitcoin.pl/>.
- Blog audytorów śledczych. Antifraud Zone, EY, <https://www.blog.ey.pl/audytsledczy/tag/bitcoin/>.
- Holdings of Cryptocurrencies, IFRIC Agenda Decision, June 2019, <https://www.ifrs.org/projects/2019/holdings-of-cryptocurrencies/#published-documents>.
- Komunikat Narodowego Banku Polskiego i Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie „walut” wirtualnych, 2017, [https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/aktualnosci/wiadomosci\\_2017/ww-pl.html](https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/aktualnosci/wiadomosci_2017/ww-pl.html).
- K. Piech (red.), Podstawy korzystania z walut cyfrowych, Warszawa, 2017, <https://www.lazarski.pl/pl/wydzialy-i-jednostki/instituty/wydzial-ekonomii-i-zarzadzania/centrum-technologiei-blockchain/>.
- Skutki podatkowe obrotu kryptowalutami, Komunikat Ministerstwa Finansów, 2018.
- <https://www.pwc.pl/pl/artykuly/nawosci-podatkowe/2018/2018-04-05-skutki-podatkowe-obrotu-kryptowalutami-komunikat-ministerstwa-finansow.html>.





## Moduł 9

### Prace badawcze i rozwojowe - aspekty bilansowe i podatkowe

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Wzbogacenie wiedzy na temat klasyfikowania nakładów na rozwój i innowacje w świetle UoR, MSR i ustaw podatkowych.
- Rozszerzenie umiejętności identyfikowania i rozwiązania problemów związanych z ujmowaniem, wyceną prac badawczych i rozwojowych zgodnie z UoR, MSR i ustawami podatkowymi, w szczególności w kontekście ulg związanych z działalnością innowacyjną.
- Pogłębienie umiejętności poprawnej prezentacji nakładów poniesionych na prace badawcze i rozwojowe w poszczególnych elementach sprawozdania finansowego.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa i rachunkowość.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie Cel szkolenia Podstawy prawne	Cel ogólny i cele szczegółowe omawianego zagadnienia Podanie aktualnych podstaw prawnych omawianego zagadnienia
2	Definicje i klasyfikacja działalności innowacyjnej, prac badawczych i rozwojowych	<ul style="list-style-type: none"> <li>Wyjaśnienie specyfiki działalności innowacyjnej i form jej prowadzenia</li> <li>Definicje i klasyfikacja nakładów działalności badawczej i rozwojowej z punktu widzenia UoR, MSR i ustaw podatkowych</li> </ul>
3	Prace badawcze w świetle UoR, MSR i ustaw podatkowych	<ul style="list-style-type: none"> <li>Wycena i ujęcie w księgach rachunkowych</li> <li>Ujawnienia i prezentacja w sprawozdaniu finansowym</li> </ul>
4	Prace rozwojowe w świetle UoR, MSR i ustaw podatkowych	<ul style="list-style-type: none"> <li>Wycena i moment początkowego ujęcia w księgach rachunkowych</li> <li>Wycena i ujmowanie w trakcie realizacji i na moment ich ukończenia</li> <li>Wycena prac jako składnika WNiP</li> <li>Zasady amortyzacji prac rozwojowych – podobieństwa i różnice między prawem bilansowym a podatkowym</li> <li>Testy na utratę wartości</li> <li>Ulgi podatkowe</li> <li>Ujawnienia i prezentacja w sprawozdaniu finansowym</li> </ul>
5	Prace rozwojowe a zapisy ksh	<ul style="list-style-type: none"> <li>Zapisy w KSH dotyczące ograniczeń w podziale wyniku finansowym netto w spółkach kapitałowych aktywnujących nakłady na prace rozwojowe.</li> </ul>
6	Sprawdzian	<ul style="list-style-type: none"> <li>Testowy sprawdzian wiedzy.</li> </ul>

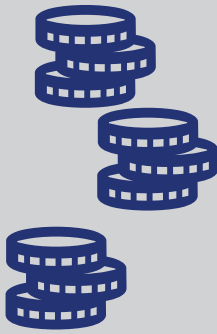
## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Autorskie materiały przygotowane przez jednostkę uprawnioną.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.





## Moduł 10

### Wykorzystanie procedur analitycznych w procesie badania sprawozdań finansowych

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Przypomnienie uczestnikom szkolenia:
  - wymogów zawartych w KSB dotyczących możliwości i obowiązku stosowania procedur analitycznych na różnych etapach badania,
- wadach i zaletach stosowania różnych narzędzi i technik analitycznych,
  - zaletach wykorzystania narzędzi analitycznych już na etapie akceptacji klienta.
- Nabycie wiedzy teoretycznej i praktycznej na temat istoty procedur analitycznych oraz ich powiązania z:
  - modelem ryzyka badania,
  - istotnością,
  - ryzykiem oszustwa oraz
  - identyfikacją zagrożeń dla kontynuacji działalności.
- Zwrócenie uwagi na cztery główne fazy procedur analitycznych występujące bez względu na etap badania.
- Zwrócenie uwagi na specyficzne aspekty związane z możliwością polegania na procedurach analitycznych jako źródle dowodów badania wiarygodności stwierdzeń.
- Zdobywanie praktycznej wiedzy na temat właściwego formułowania i stopnia precyzji oczekiwań biegłego rewidenta co do kształtowania się określonych wartości, wskaźników oraz relacji między danymi finansowymi i niefinansowymi.
- Umożliwienie uczestnikom szkolenia nabycia praktycznych umiejętności w zakresie dokumentowania przebiegu procedur analitycznych.
- Przybliżenie kwestii związanych z możliwością wykorzystania narzędzi informatycznych wspomagających badanie.
- Zasygnalizowanie głównych kierunków rozwoju narzędzi i technik analitycznych wykorzystywanych w rewizji finansowej.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Zakres szkolenia.</li> <li>• Główne standardy badania określające warunki i zakres stosowania procedur analitycznych (w tym: KSB 520, KSB 500, KSB 315(Z), KSB 330 i KSB 450).</li> <li>• Zalety stosowania procedur analitycznych już na etapie akceptacji klienta (KSKJ 1) i łączenia ich z procedurami badania.</li> <li>• Obowiązek i możliwość stosowania procedur analitycznych w procesie badania.</li> <li>• Powiązanie procedur analitycznych z modelem ryzyka badania.</li> <li>• Podobieństwa i różnice dotyczące wykorzystania procedur analitycznych na różnych etapach badania.</li> </ul>
2	Przebieg procedur analitycznych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Warunki polegania na wynikach procedur analitycznych.</li> <li>• Poziom pewności możliwy do uzyskania w wyniku stosowania procedur analitycznych.</li> <li>• Akceptowalny poziom odchyień od oczekiwań a istotność.</li> <li>• Wykorzystanie procedur analitycznych w badaniu sprawozdań finansowych małych i średnich jednostek.</li> <li>• Procedury analityczne a ryzyko oszustwa.</li> <li>• Możliwość wykorzystania w badaniu analiz sporządzonych przez strony trzecie.</li> <li>• Procedury analityczne jako proces: <ul style="list-style-type: none"> <li>- budowanie oczekiwań, co do kształtowania się określonych wartości, lub wskaźników,</li> <li>- identyfikacja odstępstw od oczekiwań,</li> <li>- badanie i wyjaśnianie przyczyn odstępstw, oraz</li> <li>- formułowanie wniosków i ich wpływ na dalszy proces badania.</li> </ul> </li> </ul>
3	Główne narzędzia i techniki procedur analitycznych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Warunki wstępne i ograniczenia stosowania różnych narzędzi i technik.</li> <li>• Analiza trendu.</li> <li>• Analiza wskaźnikowa.</li> <li>• Test racjonalności.</li> <li>• Analiza regresji.</li> <li>• Inne niestatystyczne narzędzia analityczne.</li> </ul>
4	Wykorzystanie procedur analitycznych na etapie akceptacji klienta oraz planowania badania	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Procedury analityczne, jako narzędzie zdobywania wiedzy o jednostce i szacowania ryzyka.</li> <li>• Wykrywanie zagrożeń dla kontynuacji działalności.</li> <li>• Wymogi dokumentacyjne.</li> <li>• Wpływ wyników procedur analitycznych na dalszy proces badania.</li> <li>• Przykłady wykorzystania różnych narzędzi i technik analitycznych.</li> </ul>
5	Procedury analityczne jako forma bezpośredniego badania wiarygodności stwierdzeń	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Determinanty wiarygodności dowodów badania uzyskanych w wyniku zastosowania procedur analitycznych.</li> <li>• Łączenie z innymi technikami rewizyjnymi.</li> <li>• Korzystanie z pomocy eksperta.</li> <li>• Wymogi dokumentacyjne.</li> <li>• Przykłady wykorzystania różnych narzędzi i technik analitycznych.</li> </ul>
6	Wykorzystanie procedur analitycznych na końcowym etapie badania	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Determinanty prawidłowości zastosowania procedur analitycznych jako procedur końcowych badania.</li> <li>• Przykłady wykorzystania różnych narzędzi i technik analitycznych.</li> <li>• Wymogi dokumentacyjne.</li> </ul>
7	Rozwój technologiczny a wykorzystanie procedur analitycznych w badaniu	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Możliwość i potrzeba wykorzystania w badaniu narzędzi informatycznych.</li> <li>• Wady i zalety stosowania ADA w badaniu sprawozdań finansowych różnych jednostek.</li> <li>• Przyszłość i kierunki rozwoju narzędzi analitycznych wykorzystywanych w rewizji finansowej.</li> </ul>
8	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy, książka: Sztuka wyboru cz. II, prezentacja, zbiór zadań, test.
- Autor: Waldemar K. Lachowski.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe lub szkolenie warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Uchwała Nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów.
- Uchwała Nr 3589/54/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 7 maja 2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów.
- Przewodnik IFAC: Stosowanie Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej w badaniu małych i średnich jednostek
- Przewodnik MSB - procedury.
- Lachowski W. K.: Badanie sprawozdań finansowych małych i średnich jednostek, KIBR 2016.
- Audit Guide: Analytical Procedures, AICPA, Wiley 2017.
- Guide to Audit Data Analytics, AICPA, Wiley 2017.



## Moduł 11

### Metody wyboru pozycji do badań zgodności i badań wiarygodności

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Przypomnienie uczestnikom szkolenia:
  - wymogów zawartych w KSB dotyczących metod wyboru pozycji do badań,
  - determinantach stosowania, wadach i zaletach poszczególnych metod.
- Nabycie wiedzy teoretycznej i praktycznej na temat istoty badania wyrywkowego (próbki) w rozumieniu KSB 530 oraz jego powiązania z:
  - modelem ryzyka badania,
  - innymi procedurami gromadzenia dowodów badania, oraz
  - istotnością.
- Pokazanie badania wyrywkowego jako procesu, w którym projektowanie próbki, wybór pozycji do próbki, badanie oraz ocena wyników (uogólnienie na badaną populację) są ze sobą wzajemnie powiązane i wpływają na wiarygodność uzyskanych dowodów badania.
- Zwrócenie uwagi na główne etapy procesu próbowania z punktu widzenia badań wiarygodności i zgodności oraz związane z tym podobieństwa i różnice.
- Przybliżenie możliwości wykorzystania różnych statystycznych, niestatystycznych i mieszanych planów próbkowania.
- Zdobywanie praktycznej wiedzy na temat formułowania oczekiwań i oceny uzyskanego poziomu pewności z badań wyrywkowych - jako źródła dowodów badania wiarygodności stwierdzeń oraz operacyjnej skuteczności procedur kontroli wewnętrznej.
- Nabycie umiejętności posługiwania się tablicami i innymi narzędziami ułatwiającymi określenie wielkości próbki i uogólnienie wyników z jej badania na całą populację.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Zakres szkolenia.</li> <li>• Główne standardy badania określające warunki i zakres stosowania metod wyboru pozycji do badania (w tym: KSB 500, KSB 530, KSB 330 i KSB 450).</li> <li>• Statystyczne i niestatystyczne podejście do badania.</li> <li>• Poziom pewności możliwy do uzyskania a wybór metody pozycji do badania.</li> </ul>
2	Metoda pełna i wybór celowy	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wady i zalety stosowania.</li> <li>• Główne różnice między metodą pełną, wyborem celowym a badaniem wrywkowym.</li> <li>• Wymogi dokumentacyjne.</li> <li>• Przykłady zastosowania.</li> </ul>
3	Badanie wrywkowe populacji (próbki)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Główne pojęcia wykorzystywane w próbkowaniu.</li> <li>• Podstawowe różnice między badaniami wrywkowymi w rewizji finansowej a innych dziedzinach.</li> <li>• Determinanty stosowania badań wrywkowych.</li> <li>• Badanie wrywkowe a model ryzyka badania oraz koncepcja istotności.</li> <li>• Zasady łączenia próbkowania z innymi procedurami gromadzenia dowodów badania.</li> <li>• Wykorzystanie próbkowania w badaniu sprawozdań finansowych małych i średnich jednostek.</li> <li>• Próbkowanie w badaniach zgodności i badaniach wiarygodności - podobieństwa i różnice.</li> <li>• Wymogi dokumentacyjne.</li> <li>• Proces 14 kroków.</li> </ul>
4	Losowe i nielosowe techniki wyboru jednostek próbki	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Probabilistyczne techniki wyboru:               <ol style="list-style-type: none"> <li>1. wybór losowy,</li> <li>2. wybór systematyczny,</li> <li>3. wybór według wartości ważonych.</li> </ol> </li> <li>• Nieprobabilistyczne techniki wyboru:               <ol style="list-style-type: none"> <li>1. wybór przypadkowy,</li> <li>2. wybór blokowy.</li> </ol> </li> <li>• Stratyfikacja (warstwowanie).</li> <li>• Przykłady wyboru próbki z wykorzystaniem arkuszy kalkulacyjnych, generatorów i tablic.</li> </ul>
5	Wybór jakościowy w badaniach zgodności	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Statystyczne i niestatystyczne metody próbkowania.</li> <li>• Determinanty wyboru różnych metod.</li> <li>• Próbkowanie według atrybutów:               <ol style="list-style-type: none"> <li>1. metodą stałej próbki,</li> <li>2. metodą sekwencyjną,</li> <li>3. metodą akceptacji wyników.</li> </ol> </li> <li>• Przykłady z wykorzystaniem tablic i innych narzędzi wspomagających badanie.</li> </ul>
6	Wybór wartościowy w testach szczegółowych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Statystyczne i niestatystyczne metody próbkowania.</li> <li>• Determinanty wyboru różnych metod.</li> <li>• Próbkowanie według zmiennych:               <ol style="list-style-type: none"> <li>1. metodą według jednostek pieniężnych,</li> <li>2. metodą według jednostek naturalnych,</li> <li>3. metodą oszacowania różnicy,</li> <li>4. metodą oszacowania proporcji,</li> <li>5. metodą „średnio na jednostkę”.</li> </ol> </li> <li>• Możliwość stosowania wyboru jakościowego w testach szczegółowych transakcji.</li> <li>• Przykłady z wykorzystaniem tablic i innych narzędzi wspomagających badanie.</li> </ul>
7	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy, książka: Sztuka wyboru cz. I, prezentacja, zbiór zadań, test.
- Autor: Waldemar K. Lachowski.
- Wydawca: CE PIBR.

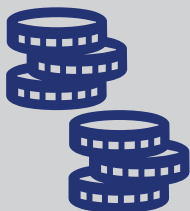
## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe lub szkolenie warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Uchwała Nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów.
- Uchwała Nr 3589/54/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 7 maja 2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów.
- Przewodnik IFAC: Stosowanie Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej w badaniu małych i średnich jednostek.
- Przewodnik MSB – procedury (<https://www.pibr.org.pl/pl/e-biblioteka>).
- Lachowski W.K.: Badanie sprawozdań finansowych małych i średnich jednostek, KIBR 2016.
- Audit Guide: Audit Sampling, AICPA, Wiley 2017.
- Jones P.: Statistical Sampling and Risk Analysis in Auditing, Routledge 2017.
- Starzyńska W.: Statystyka praktyczna, PWN.





## Moduł 12

Aktualizacja wiedzy z zakresu zmian w międzynarodowych i krajowych standardach badania

### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Zapewnienie bieżącej wiedzy na temat aktualnych przepisów prawa i regulacji mających związek z badaniem sprawozdań finansowych.
- Zapewnienie bieżącej wiedzy na temat wprowadzonych zmian w krajowych standardach badania oraz aktualnych wersji krajowych standardów badania.
- Przekazanie informacji na temat zmian w standardach międzynarodowych, które po ich przetłumaczeniu i przyjęciu przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów staną się standardami krajowymi.
- Zwrócenie uwagi na wydawane przez PIBR i IAASB komunikaty, stanowiska i opracowania.

### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin w bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Zakres szkolenia.</li> <li>• Relacje pomiędzy standardami międzynarodowymi i krajowymi.</li> </ul>
2	Obowiązujące przepisy prawa i regulacje związane z badaniem sprawozdań finansowych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Akty prawne i regulacje mające wpływ na badanie sprawozdań finansowych, ich zmiany, w tym: <ul style="list-style-type: none"> <li>- ustawa o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym,</li> <li>- rozporządzenie nr 537/2014 z 16 kwietnia 2014 roku w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego,</li> <li>- ustawa o rachunkowości,</li> <li>- zasady etyki (Kodeks IFAC),</li> <li>- krajowe standardy kontroli jakości.</li> </ul> </li> </ul>
3	Zmiany w krajowych standardach badania oraz aktualne wersje krajowych standardów badania	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Obowiązujące wersje krajowych standardów badania (KSB).</li> <li>• Zmiany wprowadzone w KSB, w tym: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Krajowy Standard Badania 540 (Zmieniony) - „Badanie szacunków księgowych i powiązanych ujawnień”,</li> <li>- zmiany do krajowych standardów wykonywania zawodu wynikające z przyjęcia KSB 540 (Zmienionego),</li> <li>- zmiany do krajowych standardów wykonywania zawodu oraz krajowych standardów kontroli jakości wynikające z przyjęcia KSB 250 (Zmienionego).</li> </ul> </li> <li>• Przykłady i zadania sytuacyjne.</li> </ul>
4	Zmiany w standardach międzynarodowych, które po ich przetłumaczeniu i przyjęciu przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów staną się standardami krajowymi	<ul style="list-style-type: none"> <li>• MSB 315 (zmieniony w 2019) - „Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia oraz zmiany dostosowawcze i wynikające z nowelizacji innych standardów międzynarodowych wynikające z MSB 315 (zmienionego w 2019 r.)” ostateczne brzmienie (final pronouncement).</li> <li>• MSB 600 (Zmieniony) - „Szczególne rozważania - Badania skonsolidowanych sprawozdań finansowych w tym praca biegłych rewidentów części składowych grupy)” (projekt (exposure draft).</li> <li>• Pakiet trzech standardów związanych z nową koncepcją - zarządzaniem jakością: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Międzynarodowy Standard Zarządzania Jakością (ISQM) 1 „Zarządzanie jakością dla firm wykonujących badania lub przeglądy sprawozdań finansowych lub inne zlecenia atestacyjne lub usługi pokrewne” (poprzednio ISQC 1 - MSKJ 1) - ostateczne brzmienie (final pronouncement),</li> <li>- Międzynarodowy Standard Zarządzania Jakością (ISQM) 2 „Przeglądy jakości zlecenia” ostateczne brzmienie (final pronouncement),</li> <li>- MSB 220 (Zmieniony) „Zarządzanie jakością w badaniu sprawozdań finansowych” ostateczne brzmienie (final pronouncement).</li> </ul> </li> </ul>
5	Stanowiska, komunikaty i opracowania PIBR i IAASB - praktyczny wpływ na badanie, wydanie sprawozdania z badania oraz prowadzenie firmy audytorskiej	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Opracowania Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB) związane ze zmienionymi standardami międzynarodowymi.</li> <li>• Opracowania i alerty PIBR związane z badaniem sprawozdań finansowych lub z działalnością firmy audytorskiej.</li> <li>• Opracowania i alerty specjalne Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB) związane z badaniem sprawozdań finansowych.</li> </ul>
6	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>



## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowych dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Autor: Barbara Mistowska-Dragan.
- Wydawca: CE PIBR.

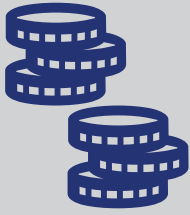
## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe lub szkolenie warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
- Rozporządzenie UE nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- Uchwała nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów.
- Uchwała Nr 3589/54/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 7 maja 2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów.
- Uchwała nr 1760/27a/2021 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 6 sierpnia 2021 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów
- Uchwała nr 2040/37a/2018 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów kontroli jakości.
- Opracowania Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB) związane ze zmienionymi standardami międzynarodowymi.
- Opracowania i alerty PIBR związane z badaniem sprawozdań finansowych lub z działalnością firmy audytorskiej.
- Opracowania i alerty specjalne Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB) związane z badaniem sprawozdań finansowych.





## Moduł 13

Wpływ ryzyka zniekształcenia sprawozdania finansowego drogą oszustwa na proces akceptacji badania i jego przebieg - aspekty praktyczne i formalnoprawne

### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Zapoznanie uczestników z wymogami prawnymi w zakresie identyfikacji i oszacowania ryzyka oszustwa oraz reakcji biegłego rewidenta.
- Pogłębienie praktycznych umiejętności identyfikacji i oszacowania ryzyka oszustwa reakcji biegłego rewidenta podczas badania.

### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Zakres szkolenia.</li> </ul>
2	Środowisko prawne	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Definicja oszustwa. Różnica pomiędzy oszustwem a błędem.</li> <li>• Zapoznanie uczestników w wymogami prawnymi w zakresie identyfikacji i oszacowania ryzyka oszustwa w procesie badania sprawozdania finansowego.</li> </ul>
3	Trójkąt oszustw	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zapoznanie uczestników z głównymi czynnikami powodującymi oszustwa w sprawozdawczości finansowej.</li> </ul>
4	Sprawozdanie finansowe jako obszar oszustwa	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zapoznanie uczestników z obszarami najbardziej i najczęściej narażonymi oszukańczą sprawozdawczość finansową.</li> </ul>
5	Metody badania nakierowane na wykrycie oszustwa	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zapoznanie uczestników z procedurami badania nakierowanymi na wykrycie oszustwa w sprawozdaniu finansowym: <ul style="list-style-type: none"> <li>- oszacowanie ryzyka,</li> <li>- reakcja na ryzyko,</li> <li>- sprawozdawczość biegłego rewidenta.</li> </ul> </li> </ul>
6	Dokumentowanie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zapoznanie uczestników z metodami dokumentacji ryzyka oszustw.</li> <li>• Przedstawienie przykładowej karty badania dotyczącej identyfikacji możliwych scenariuszy oszustw w badaniu sprawozdania finansowego.</li> </ul>
7	Kontrola wewnętrzna	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Procedury kontroli wewnętrznej ograniczające wystąpienie oszustw w sprawozdaniu finansowym.</li> </ul>
8	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>



## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Autor: Justyna Beata Zakrzewska, Ewa Sobińska.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Krajowe Standardy Badania.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.





## Moduł 14

Instrumenty finansowe w polskich i międzynarodowych standardach rachunkowości - klasyfikacja, wycena, prezentacja oraz przeprowadzanie i dokumentowanie procedur badania z uwzględnieniem najczęściej występujących nieprawidłowości

### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Zapoznanie uczestników z zasadami identyfikacji, ujmowania, wyceny i prezentacji instrumentów finansowych dla potrzeb sprawozdawczości finansowej, wymogów dotyczących ujawniania informacji oraz zasad przeprowadzania i dokumentowania procedur badania.
- Uzyskanie praktycznej wiedzy umożliwiającej merytoryczną weryfikację rozwiązań zastosowanych przez podmioty badane oraz zaplanowanie i przeprowadzenie odpowiednich procedur badania.
- Zwrócenie uwagi na najczęściej pojawiające się nieprawidłowości.

### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin: 8 godzin z bloku rachunkowość i 8 godzin z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia</li> <li>• Zakres szkolenia</li> </ul>
2	Regulacje prawne dotyczące instrumentów finansowych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przegląd regulacji rachunkowości dotyczące instrumentów finansowych i zakres odniesienia:               <ul style="list-style-type: none"> <li>- MSR 32, MSSF 9, MSSF 7,</li> <li>- ustawa o rachunkowości,</li> <li>- rozporządzenie Ministra Finansów dotyczące instrumentów finansowych,</li> <li>- rozporządzenia Ministra Finansów dotyczące szczególnych zasad rachunkowości dla określonych rodzajów podmiotów (m.in. banków, funduszy inwestycyjnych, zakładów ubezpieczeń).</li> </ul> </li> <li>• Inne regulacje prawne dotyczące instrumentów finansowych (np. ustawa o obrocie instrumentami finansowymi).</li> </ul>
3	Identyfikacja instrumentów finansowych dla potrzeb sprawozdawczości finansowej	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Definicja instrumentu finansowego dla potrzeb rachunkowości.</li> <li>• Aktywa finansowe i ich podstawowe rodzaje (pożyczki udzielone, należności, posiadane papiery wartościowe, itp.).</li> <li>• Zobowiązania finansowe i ich podstawowe rodzaje (kredyty zaciągnięte, pożyczki zaciągnięte, zobowiązania umowne, wyemitowane papiery wartościowe).</li> <li>• Własne instrumenty kapitałowe (wyemitowane akcje i udziały, prawa do akcji, wystawione opcje na akcje, w tym warranty subskrypcyjne, prawa poboru itp.).</li> <li>• Szczególne rodzaje instrumentów finansowych (instrumenty złożone, instrumenty pochodne, instrumenty wbudowane) oraz kontrakty zbliżone (kontrakty towarowe).</li> </ul>
4	Księgowe zasady ujmowania i usuwania z ksiąg instrumentów finansowych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Krajowe zasady ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych.</li> <li>• Krajowe rozwiązania w zakresie usuwania z ksiąg (bilansu), aktywów i zobowiązań finansowych.</li> <li>• Międzynarodowe rozwiązania w zakresie ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych.</li> <li>• Wymagania MSSF w zakresie usuwania z ksiąg - przeniesienie ryzyka i korzyści (odpowiednio zatrzymanie ryzyka i korzyści), zachowanie kontroli skutkujące utrzymaniem zaangażowania.</li> </ul>
5	Wycena początkowa i bilansowa instrumentów finansowych oraz ujęcie przeszacowań	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Klasyfikacja aktywów i zobowiązań finansowych dla potrzeb MSSF 9 i rozporządzenia Ministerstwa Finansów dot. instrumentów finansowych (kategorie przewidziane w poszczególnych regulacjach).</li> <li>• Wpływ klasyfikacji na wycenę początkową i bilansową (wartość godziwa, zamortyzowany koszt/skorygowana cena nabycia) oraz ujęcie przeszacowań (przeszacowania ujmowane wynikowo, przeszacowania ujmowane kapitałowo/ICD, odsetki kapitalizowane w wartości aktywów).</li> <li>• Utrata wartości aktywów finansowych wg regulacji krajowych i międzynarodowych (ustalenie odpisów, model ECL).</li> </ul>
6	Rachunkowość zabezpieczeń jako szczególny obszar rachunkowości instrumentów finansowych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rodzaje powiązań zabezpieczających i ich odzwierciedlenie w sprawozdaniu finansowym.</li> <li>• Specyfika zabezpieczenia przepływów pieniężnych.</li> <li>• Specyfika zabezpieczenia wartości godziwej.</li> </ul>
7	Prezentacja instrumentów finansowych w sprawozdaniu finansowym	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wyodrębnianie pozycji bilansowych zgodnie z wytycznymi MSSF i regulacji krajowych.</li> <li>• Podział aktywów i zobowiązań na krótko i długoterminowe.</li> <li>• Prezentacja własnych instrumentów kapitałowych (w tym będących częścią instrumentów złożonych) w bilansie.</li> <li>• Prezentacja przeszacowań instrumentów finansowych w rachunku zysków i strat oraz w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.</li> <li>• Odzwierciedlenie przepływów związanych z instrumentami finansowymi w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.</li> </ul>
8	Ujawnianie informacji na temat instrumentów finansowych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ujawnienia dotyczące wpływu instrumentów finansowych na sprawozdanie finansowe.</li> <li>• Ujawnienia dotyczące ryzyka związanego z instrumentami finansowymi.</li> </ul>

9	Instrumenty finansowe w czynnościach wstępnych badania, planowaniu badania i szacowaniu ryzyka badania	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Instrumenty finansowe w planie badania.</li> <li>• Identyfikacja występowania lub potencjalnego występowania instrumentów finansowych ze względu na specyfikę jednostki i jej otoczenie.</li> <li>• Wstępna ocena ryzyka badania w związku z instrumentami finansowymi (ocena ryzyka nieodłącznego i ryzyka istotnego zniekształcenia).</li> <li>• Kontrola wewnętrzna w procesie umów i transakcji dotyczących instrumentów.</li> </ul>
10	Badanie zasadnicze dotyczące instrumentów finansowych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Program badania właściwego, ocena ryzyka nieodłącznego, ryzyka stwierdzeń oraz ryzyka istotnego zniekształcenia w kontekście instrumentów finansowych i ich grup (istnienie, prawa i obowiązki, kompletność, wycena i przyporządkowanie) i opracowanie reakcji na zidentyfikowane ryzyko.</li> <li>• Wybór i przeprowadzenie procedur w celu potwierdzenia: <ul style="list-style-type: none"> <li>- istnienie aktywów finansowych, ich posiadanie i kontrolę nad nimi,</li> <li>- istnienie zobowiązań finansowych i wynikające z nich obowiązki,</li> <li>- kompletność,</li> <li>- poprawność wyceny i klasyfikacji (przyporządkowanie).</li> </ul> </li> <li>• Ocena ryzyka w zakresie stwierdzeń dotyczących prezentacji i ujawnienia informacji.</li> <li>• Wybór i przeprowadzenie procedur dotyczących poprawności prezentacji i ujawniania informacji na temat instrumentów finansowych: <ul style="list-style-type: none"> <li>- wystąpienie oraz prawa (aktywa) i obowiązki (zobowiązania), kompletność,</li> <li>- klasyfikacja i zrozumiałość,</li> <li>- dokładność i wycena.</li> </ul> </li> </ul>
11	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiały szkoleniowe dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Autor: prof. dr hab. Marzena Remlein, dr Ewa Różańska, dr Dawid Obrzeźgiewicz, dr Maria Kiedrowska, Justyna Beata Zakrzewska.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe”.
- MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”.
- MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”.
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie instrumentów finansowych (Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych).





## Moduł 15

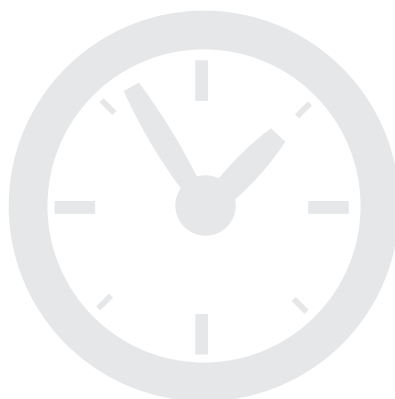
Zdolność jednostki do kontynuowania działalności a proces badania - odpowiedzialność, wymogi, realizacja i dokumentowanie z wykorzystaniem narzędzi dostępnych na rynku krajowym

### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Przekazanie wiedzy z zakresu regulacji prawnych i zawodowych odnoszących się do tematyki szkolenia (ze szczególnym uwzględnieniem ustawy o rachunkowości, kodeksu spółek handlowych, prawa upadłościowego oraz KSB 260 (Z), KSB 315(Z), KSB 570 (Z), KSB 580).
- Przekazanie wiedzy z zakresu karnej, cywilnej i zawodowej (dyscyplinarnej) odpowiedzialności biegłego rewidenta za brak wystarczającego udokumentowania procesu badania kontynuacji działalności.
- Umożliwienie uczestnikom szkolenia nabycia praktycznych umiejętności w zakresie:
  - oceny ryzyka związanego z kontynuacją działalności (zasadności przyjęcia przez kierownika jednostki zasady kontynuacji działalności przy sporządzaniu sprawozdania finansowego),
  - formułowania sprawozdania biegłego rewidenta z badania (w tym brzmienia zmodyfikowanych opinii i ich uzasadnień, informacji objaśniających, odstąpienia od wydania opinii),
  - wypełniania obowiązków informacyjnych wobec kierownictwa badanej jednostki, osób sprawujących nadzór oraz organów regulacyjnych w przypadku kwestii spornych co do kontynuacji działalności, udokumentowania procesu badania procedury wynikające z KSB 315(Z) i 570 (Z), metodologii ostrzegania przed upadłością (modele ostrzegania przed upadłością).

### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Znaczenie oceny zdolności jednostki do kontynuacji działalności w procesie badania sprawozdania finansowego.</li> <li>2. Regulacje dotyczące kontynuacji działalności zwarte w przepisach prawa, tj. ustawie o rachunkowości, prawie upadłościowym, kodeksie spółek handlowych.</li> <li>3. Pojęcie i znaczenie oceny zdolności do kontynuacji działalności.</li> <li>4. Pojęcie niewypłacalności i jej objawy.</li> <li>5. Identyfikacja i klasyfikacja symptomów zagrożenia kontynuacji działalności jednostki (finansowych, operacyjnych i innych).</li> <li>6. Metody i modele oceny możliwości kontynuowania działalności: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Przykładowe metody: <ul style="list-style-type: none"> <li>- analiza wskaźnikowa (wskaźniki płynności, wskaźniki sprawności działania, wskaźniki zadłużenia, wskaźniki zyskowności i rentowności,</li> <li>- analiza liniowa wielowymiarowa,</li> <li>- analiza dyskryminacyjna,</li> <li>- analiza logitowa,</li> <li>- sztuczne sieci neuronowe.</li> </ul> </li> <li>• Przykładowe modele: <ul style="list-style-type: none"> <li>- model Altmana,</li> <li>- model „poznajski” - Hamrola, Czajki, Piechockiego,</li> <li>- model B. Prusaka,</li> <li>- model A. Hołdy,</li> <li>- model D. Hadasik,</li> <li>- model D. Appenzeller, K. Szarzec,</li> <li>- model E. Mączyńskiej i M. Zawadzkiego (INE PAN).</li> </ul> </li> </ul> </li> <li>7. Regulacje wynikające ze standardów badania (KSB 315 (Z), KSB 570 (Z)): <ul style="list-style-type: none"> <li>- procedury oceny ryzyka,</li> <li>- ocena osądu kierownika jednostki,</li> <li>- okres nieobjęty oceną kierownika jednostki,</li> <li>- dodatkowe procedury badania stosowane w przypadku rozpoznania zdarzeń lub warunków, które mogą budzić poważne wątpliwości co do zdolności jednostki do kontynuacji działalności,</li> <li>- wnioski biegłego rewidenta,</li> <li>- wpływ oceny zdolności do kontynuacji działalności na sprawozdanie z badania (w tym formułowanie zmodyfikowanych opinii i ich uzasadnień oraz informacji objaśniających, przykłady zastrzeżeń w sprawozdaniach, z badania, opinii negatywnych lub odmowy ich wydania związanych z zagrożeniem kontynuacji działalności),</li> <li>- udokumentowanie badania (uzyskanie wystarczających i odpowiednich dowodów badania dotyczących i potwierdzających zasadność przyjęcia przez kierownika jednostki zasady kontynuacji działalności przy sporządzaniu sprawozdania finansowego).</li> </ul> </li> <li>8. Obowiązki informacyjne wobec kierownictwa badanej jednostki, osób sprawujących nadzór oraz organów regulacyjnych (z uwzględnieniem przepisów szczególnych).</li> <li>9. Przykłady narzędzi rewizyjnych stosowanych do oceny prawidłowości przyjęcia przez kierownika jednostki zasady kontynuacji działalności przy sporządzaniu sprawozdania finansowego.</li> </ol>
2	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Autor: Małgorzata Ślęzak.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
- Uchwała nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów.
- Uchwała nr 3589/54/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 7 maja 2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów.
- Uchwała nr 1760/27a/2021 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 6 sierpnia 2021 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów.
- Praca Zbiorowa audytorów BDO Sp. z o.o. pod redakcją Dr. Andre Helina Dokumentowanie procesu badania w sposób zgodny z wymogami Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej (KIBR 2014).
- „Przewodnik MSB - procedury wydanie II” (<https://www.pibr.org.pl/pl/e-biblioteka>).
- W.K. Lachowski, Badanie sprawozdań finansowych małych i średnich jednostek, KIBR 2016.
- J. Wojnar, Metody ilościowe w badaniach ekonomicznych, Tom XVI/4, 2015, str. 201 – 210.
- J. Dmitruk, J. Gawinecki Metody wielowymiarowej analizy porównawczej — budowa i zastosowanie Biuletyn WAT Vol.LXVI, nr 4, 2017.
- T. Korol, B. Prusak, Upadłość przedsiębiorstw a wykorzystanie sztucznej inteligencji, CeDeWu Sp. z o.o., Warszawa 2005.
- M. Hamrol., B. Czajka, M. Piechocki: Upadłość przedsiębiorstw - metoda analizy dyskryminacyjnej. Przegląd Organizacji nr 6/2004.
- A. Hołda: Prognozowanie bankructwa jednostki w warunkach gospodarki polskiej z wykorzystaniem funkcji dyskryminacyjnej ZH . Rachunkowość nr 5/2001.





## Moduł 16

### Praktyczne zastosowanie MS Excel w badaniu sprawozdań finansowych

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Zaprezentowanie i przećwiczenie funkcji arkusza kalkulacyjnego MS Excel, które mogą być przydatne podczas przeprowadzania badania sprawozdania finansowego.
- Identyfikacja procedur badania, podczas których można wykorzystać arkusz kalkulacyjny dla usprawnienia pracy.
- Poszerzenie i usystematyzowanie wiedzy z zakresu posługiwania się arkuszem kalkulacyjnym MS Excel.
- Uczestnik powinien posiadać wiedzę z Excela na poziomie podstawowym.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Zakres szkolenia.</li> </ul>
2	Przegląd procedur badania, które można usprawnić korzystając z arkusza kalkulacyjnego	<p>Przykładowe procedury:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• przegląd analityczny,</li> <li>• badanie wrywkowe,</li> <li>• generowanie liczb losowych,</li> <li>• wybór próby,</li> <li>• ekstrapolacja wyników badania wrywkowego na całą populację.</li> </ul>
3	Importowanie danych niezbędnych podczas procesu badania	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Importowanie danych z typowych źródeł.</li> </ul>
4	Podstawy statystyki w badaniu sprawozdań finansowych z wykorzystaniem Excela	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Generowanie liczb losowych.</li> <li>• Losowanie próbki do badania wrywkowego.</li> <li>• Analiza testów przeprowadzonych na próbie.</li> <li>• Ekstrapolowanie wyników na całą populację.</li> </ul>
5	Przegląd najbardziej przydatnych funkcji	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Jeżeli.</li> <li>• licz jeżeli.</li> <li>• suma warunków.</li> <li>• licz. Warunki.</li> <li>• Mediana.</li> <li>• złącz teksty.</li> <li>• wyszukaj pionowo.</li> <li>• funkcje daty i czasu.</li> </ul>
6	Tabele przestawne	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Możliwości tabel przestawnych do szybkiego analizowania dużych ilości danych.</li> <li>• Poprawne przygotowanie danych dla tabeli przestawnej.</li> <li>• Najczęściej popełniane błędy przy tworzeniu tabel przestawnych.</li> </ul>
7	Pozostałe zagadnienia	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przydatne skróty klawiszowe.</li> <li>• Usprawnianie pracy z arkuszem przy wykorzystaniu tabel.</li> <li>• Filtrowanie.</li> <li>• Ograniczenie formatu lub zakresu danych, które można wprowadzić do określonych pól arkusza</li> </ul>
8	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowych dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Ireneusz Kurczyna.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie warsztatowe z wykorzystaniem komputera przez każdego uczestnika.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- KSRF 230 w brzmieniu MSB 230 - „Dokumentacja badania”.
- KSRF 300 w brzmieniu MSB 300 - „Planowanie badania sprawozdań finansowych”.
- KSRF 520 w brzmieniu MSB 520 - „Procedury analityczne”.
- KSRF 530 w brzmieniu MSB 530 - „Badanie wyrywkowe (próbkowanie)”.
- „Zastosowanie Excela w pracy analityka finansowego”, Wojciech Próchnicki.
- „Biblia Excela dla księgowych 2.0”, Wiedza i Praktyka, praca zbiorowa.
- „Excel w praktyce”, Wiedza i Praktyka, Rafał Janus.



## Moduł 17

Usługi pokrewne i usługi atestacyjne inne niż badanie sprawozdania finansowego - praktyczne zastosowanie KSP, KSUA i KSUP

### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Omówienie wymogów krajowych standardów i przepisów prawa obowiązujących do wykonywania innych niż badanie usług atestacyjnych i usług pokrewnych.
- Przedstawienie praktycznego zastosowania tych wymogów.

### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Zakres szkolenia.</li> <li>• Relacje pomiędzy standardami międzynarodowymi i krajowymi</li> </ul>
2	Regulacje międzynarodowe i polskie w zakresie usług biegłego rewidenta	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Struktura regulacji wydawanych przez IAASB.</li> <li>• Zakres regulacji dotyczących usług atestacyjnych innych niż badanie sprawozdań finansowych i usług pokrewnych wynikający z ustawy o biegłych rewidentach (definicje usług, wymogi dotyczące wykonywania tych usług), w tym aspekt dotyczący systemu wewnętrznej kontroli jakości w firmie audytorskiej.</li> <li>• Usługi atestacyjne określone przepisami prawa, zastrzeżone dla biegłego rewidenta - zaliczane do czynności rewizji finansowej – a usługi atestacyjne inne niż czynności rewizji finansowej, niezastrzeżone do wykonywania przez biegłych rewidentów.</li> </ul>
3	Charakterystyka usług atestacyjnych i usług pokrewnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Istota usługi atestacyjnej i usługi pokrewnej - różnice i podobieństwa.</li> <li>• Założenia koncepcyjne usług atestacyjnych.</li> <li>• Usługi atestacyjne a usługi poświadczające.</li> <li>• Rodzaje usług atestacyjnych i omówienie poszczególnych części definicyjnych (w tym odpowiedniość zagadnienia będącego przedmiotem usługi, odpowiedniość kryteriów oceny, powiązanie 3 stron).</li> <li>• Rodzaje usług pokrewnych.</li> </ul>
4	Usługi przeglądu historycznych informacji finansowych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wymogi Krajowego Standardu Przeglądu (KSP) 2400 (Z) - „Przegląd historycznych sprawozdań finansowych” wraz z praktycznymi wskazówkami w zakresie wykonywania usługi.</li> <li>• Wymogi Krajowego Standardu Przeglądu (KSP) 2410 - „Przegląd śródrocznych informacji finansowych przeprowadzony przez niezależnego biegłego rewidenta jednostki” wraz z praktycznymi wskazówkami w zakresie wykonywania usługi.</li> <li>• Wskazanie różnic pomiędzy oboma standardami.</li> </ul>
5	Usługi atestacyjne inne niż badania i przeglądy historycznych informacji finansowych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wymogi Krajowego Standardu Usług Atestacyjnych Innych niż Badanie i Przegląd (KSUA) 3000 (Z) - „Usługi atestacyjne inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych”.</li> <li>• Planowanie i przeprowadzanie usługi atestacyjnej innej niż badanie i przegląd historycznych informacji finansowych wg KSUA 3000 (Z) - praktyczne aspekty.</li> <li>• Krótkie omówienie często występujących usług wykonywanych zgodnie z KSUA 3000 (w tym badania planów połączenia, przekształcenia, podziału, usługi atestacyjne dotyczące weryfikacji współczynnika zużycia energii elektrycznej (OZE).</li> <li>• Badanie sprawozdań finansowych sporządzonych w jednolitym elektronicznym formacie raportowania.</li> <li>• Wymogi Krajowego Standardu Usług Atestacyjnych innych niż Badanie i Przegląd 3001PL - „Badanie sprawozdań finansowych sporządzonych w jednolitym elektronicznym formacie raportowania”</li> </ul>
6	Usługi pokrewne w świetle regulacji wynikających z Krajowych Standardów Usług Pokrewnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wymogi Krajowego Standardu Usług Pokrewnych (KSUP) 4400 (Z) - „Usługi wykonania uzgodnionych procedur” wraz z praktycznymi przykładami zastosowania.</li> <li>• Wymogi Krajowego Standardu Usług Pokrewnych (KSUP) 4410 (Z) - „Usługi kompilacji”.</li> </ul>
7	Wymogi etyczne dotyczące świadczenia usług atestacyjnych i pokrewnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wymogi wynikające z Kodeksu etyki IESBA.</li> <li>• Wymogi wynikające z poszczególnych standardów.</li> <li>• Wymogi wynikające z ustawy o biegłych rewidentach.</li> </ul>
8	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>



## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowych dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Justyna Beata Zakrzewska, Ewa Sobińska.
- Wydawca: CE PIBR.

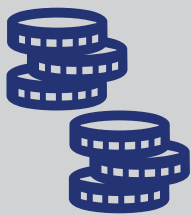
## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe lub szkolenie warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
- Uchwała nr 3436/52e/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 8 kwietnia 2019 r. w sprawie krajowych standardów przeglądu, krajowych standardów usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd oraz krajowych standardów usług pokrewnych.
- Uchwała nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów.
- Uchwała nr 3589/54/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 7 maja 2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów.
- Uchwała nr 3598/54a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 17 maja 2019 r. w sprawie krajowego standardu usług pokrewnych 4401PL.
- Uchwała nr 1760/27a/2021 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 6 sierpnia 2021 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów
- Uchwała nr 2040/37a/2018 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów kontroli jakości.
- Opracowania i alerty Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB) związane ze standardami międzynarodowymi i usługami, w tym:
  - usługi dotyczące uzgodnionych procedur. Możliwość rozwoju i wzrostu wartości,
  - wybór odpowiedniej usługi. Porównanie usługi badania, przeglądu, kompilacji i uzgodnionych procedur.
- Opracowania i alerty PIBR związane z tymi usługami (standardami).





## Moduł 18

Proces badania sprawozdań finansowych w aspekcie najczęściej występujących nieprawidłowości

### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Przypomnienie i usystematyzowanie wiedzy dotyczącej realizacji procesu badania sprawozdań finansowych zgodnie z Krajowymi Standardami Badania (KSB).
- Utrwalenie wymogów dotyczących realizacji poszczególnych etapów badania zgodnie z KSB.
- Przedstawienie i omówienie najczęściej występujących nieprawidłowości dotyczących realizacji usługi badania sprawozdań finansowych, w tym nieprawidłowości związanych z akceptacją zlecenia badania, przeprowadzaniem procedur szacowania ryzyka i procedur reakcji na ryzyko, gromadzeniem dowodów badania, komunikacją z jednostką, kontrolą jakości zlecenia badania i sporządzaniem sprawozdania z badania.
- Zwiększenie umiejętności prawidłowej realizacji usługi badania sprawozdań finansowych zgodnie z wymogami UoBR, KSKJ i KSB, w tym umiejętności prawidłowego dokumentowania wykonanych procedur, gromadzenia dowodów badania oraz formułowania wniosków.

### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Istota i cele badania sprawozdań finansowych – UoBR, KSB 200.</li> <li>• Proces badania według KSB.</li> <li>• Zakres akt badania i dokumentacji badania.</li> </ul>
2	Akceptacja zlecenia badania	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przegląd wymogów – UoBR, KSKJ, Kodeks etyki, KSB 210.</li> <li>• Najczęściej występujące nieprawidłowości w zakresie akceptacji zlecenia badania – analiza przypadków.</li> </ul>
3	Planowanie badania i procedury szacowania ryzyka	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przegląd wymogów – KSB 300, KSB 315(Z), KSB 320, KSB 240, KSB 250(Z), KSB 402.</li> <li>• Najczęściej występujące nieprawidłowości w zakresie planowania badania i przeprowadzania procedur szacowania ryzyka – analiza przypadków.</li> </ul>
4	Reakcja na ryzyko (dalsze procedury badania) i gromadzenie dowodów badania	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przegląd wymogów – KSB 330, KSB 230, KSB 500, KSB 501, KSB 505, KSB 510, KSB 520, KSB 530, KSB 540, KSB 550, KSB 560, KSB 570(Z), KSB 600, KSB 610(Z), KSB 620.</li> <li>• Najczęściej występujące nieprawidłowości w zakresie przeprowadzania dalszych procedur badania i gromadzenia dowodów badania – analiza przypadków.</li> </ul>
5	Procedury końcowe badania i komunikacja z jednostką	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przegląd wymogów – KSB 450 i inne, KSB 580, KSB 260(Z), KSB 265.</li> <li>• Najczęściej występujące nieprawidłowości w zakresie procedur końcowych badania, w tym oceny zniekształceń, oraz komunikacji z jednostką – analiza przypadków.</li> </ul>
6	Sporządzanie sprawozdania z badania	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przegląd wymogów – UoBR, KSB 700(Z), KSB 701, KSB 705(Z), KSB 706(Z), KSB 710, KSB 720(Z).</li> <li>• Najczęściej występujące nieprawidłowości w zakresie formułowania opinii i sporządzania sprawozdania z badania – analiza przypadków.</li> </ul>
7	Kontrola jakości dokumentacji badania i archiwizacja akt badania	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przegląd wymogów – KSB 220, UoBR, KSKJ.</li> <li>• Najczęściej występujące nieprawidłowości w zakresie kontroli jakości dokumentacji badania i archiwizacji akt badania – analiza przypadków.</li> </ul>
8	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiały szkoleniowe dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Dorota Mikulska.
- Wydawca: CE PIBR.

## Sugerowana forma prowadzenia zajęć

- Zajęcia wykładowo-warsztatowe

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
- Uchwała Nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów.
- Uchwała nr 3589/54/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 7 maja 2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów.
- Uchwała Nr 1107/15a/2020 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 8 września 2020 r. w przedmiocie przyjęcia zmian w uchwale w sprawie krajowych standardów kontroli jakości, uchwale w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów, a także uchwale w sprawie krajowych standardów przeglądu, krajowych standardów usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd oraz krajowych standardów usług pokrewnych.
- Uchwała Nr 2040/37a/2018 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 03 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów kontroli jakości.
- Uchwała nr 1760/27a/2021 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 6 sierpnia 2021 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów.
- Przewodnik MSB Procedury, wyd. drugie, Centrum Edukacji PIBR.
- Przewodnik stosowania Międzynarodowych Standardów Badania w badaniu małych i średnich jednostek, t. 1 i 2, wyd. czwarte, IFAC.





## Moduł 19

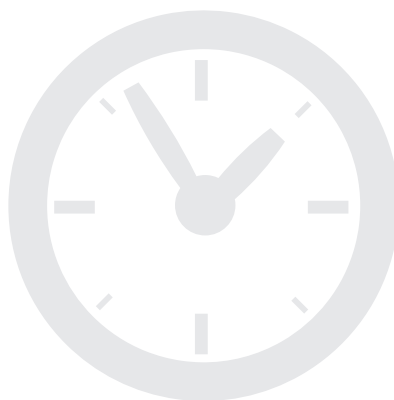
Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia w świetle KSB 315 (Zmienionego w 2022 r.)

### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Przedstawienie struktury i charakterystyki standardu oraz głównych zmian i celu ich wprowadzenia.
- Omówienie wymogów standardu, zastosowania oraz innego materiału objaśniającego z załącznikami.
- Nabycie przez uczestników szkolenia umiejętności praktycznego stosowania standardu w zakresie wybranych wymogów.

### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Zakres szkolenia.</li> </ul>
2	Charakterystyka standardu	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wejście w życie.</li> <li>• Struktura standardu.</li> <li>• Definicje i pojęcia.</li> <li>• Główne zmiany i cel ich wprowadzenia.</li> <li>• Skalowalność.</li> </ul>
3	Omówienie wymogów standardu, zastosowania oraz innego materiału objaśniającego z załącznikami	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Procedury szacowania ryzyka.</li> <li>• Uzyskanie zrozumienia jednostki i jej otoczenia, mających zastosowanie ramowych założeń sprawozdawczości finansowej oraz systemu kontroli wewnętrznej jednostki.</li> <li>• Identyfikacja i oszacowania ryzyka istotnego zniekształcenia.</li> <li>• Sporządzenia dokumentacji spełniającej wymogi standardu.</li> </ul>
4	Sporządzenie dokumentacji zgodnej z wymogami standardu	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Omówienie w gronie zespołu audytorskiego zidentyfikowanych ryzyk i ich oszacowania.</li> <li>• Kluczowe elementy zrozumienia jednostki, źródła informacji, procedury szacowania ryzyka.</li> <li>• Ocena zaprojektowania i implementacji kontroli przez jednostkę.</li> <li>• Zidentyfikowane i oszacowane ryzyka istotnego zniekształcenia.</li> </ul>
5	Praktyczne zastosowanie standardu	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zrozumienie jednostki – aspekty jednostki i jej otoczenia, wykorzystanie IT w modelu gospodarczym jednostki.</li> <li>• Zrozumienie elementów składowych środowiska kontroli wewnętrznej, tym czynności kontrolnych oraz ocena ich zaprojektowania i zaimplementowania.</li> <li>• Identyfikacja i oszacowanie ryzyka istotnego zniekształcenia na poziomie sprawozdania finansowego i poszczególnych stwierdzeń.</li> <li>• Powiązanie ryzyka istotnego zniekształcenia, odnoszących się do niego kontroli, dalszych procedur biegłego rewidenta.</li> </ul>
6	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowych dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Hanna Sztuczyńska, Ewa Sobińska.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Krajowy Standard Badania 315 (zmieniony w 2019 r.), Identyfikacja i oszacowanie ryzyk istotnego zniekształcenia. Opracowania IAASB: INTRODUCTION TO: ISA 315 (REVISED 2019) Identifying and Assessing the Risks of Material Misstatement.  
Inne materiały rekomendowane przez IAASB dostępne na: [stronieathttps://www.iaasb.org/consultations-projects/isa-315-revised](https://www.iaasb.org/consultations-projects/isa-315-revised).





## Moduł 20

### Badanie jednostek samorządu terytorialnego

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Zapewnienie wsparcia merytorycznego w zakresie zasad rachunkowości budżetowej oraz badania sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego.
- Aktualizacja i uszczegółowienie wiedzy biegłych rewidentów w zakresie rachunkowości budżetowej jednostek samorządu terytorialnego, w tym dotyczącej specyficznych zagadnień takich jak: wynik wykonania budżetu, skumulowanych wyników budżetu, wyniku na pozostałych operacjach, ustalanie nadwyżki środków obrotowych, wyłączenia wzajemnych rozliczeń pomiędzy jednostkami, jak również różnic w podejściu do wyceny, ujmowania i prezentacji pozycji w sprawozdaniu finansowym jednostki samorządu terytorialnego.
- Aktualizacja wiedzy w zakresie podstaw prawnych badania jednostek samorządu terytorialnego oraz szczególnych wymogów dotyczących przyjmowania zlecenia, kontynuacji współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego oraz komunikowania się z organami nadzoru.
- Uzyskana wiedza, przez biegłych rewidentów podczas szkolenia, umożliwi nabycie umiejętności badania sprawozdań finansowych jednostek samorządu terytorialnego.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa.





## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Zakres szkolenia.</li> </ul>
2	Wprowadzenie do rachunkowości i badania jednostek sektora finansów publicznych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pojęcie rachunkowości w sektorze finansów publicznych.</li> <li>• Formy organizacyjnoprawne jednostek sektora finansów publicznych i zasady gospodarki finansowej tych jednostek.</li> <li>• Stosowanie ogólnych i szczególnych zasad gospodarki finansowej.</li> <li>• Sprawozdania finansowe sporządzane przez jednostki sektora finansów publicznych.</li> <li>• Badanie i zatwierdzanie sprawozdań finansowych jednostek sektora finansów publicznych.</li> </ul>
3	Rachunkowość budżetowa w tym jednostek samorządu terytorialnego	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Szczególne zasady rachunkowości budżetów jednostek samorządu terytorialnego.</li> <li>• Zasady rachunkowości jednostek budżetowych i samorządowych zakładów.</li> <li>• Specyficzne operacje dotyczące ewidencji wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego.</li> <li>• Dokumentowanie, wycena i ewidencja operacji dotyczących procesów oraz operacji gospodarczych w jednostkach budżetowych oraz samorządowych zakładach budżetowych.</li> <li>• Organizacja rachunkowości w jednostkach prowadzących wspólną obsługę rachunkową w jednostkach samorządu terytorialnego.</li> </ul>
4	Sprawozdawczość jednostek samorządu terytorialnego	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wprowadzenie do sprawozdawczości finansowej i budżetowej jednostek samorządu terytorialnego.</li> <li>• Bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego.</li> <li>• Sprawozdawczości finansowa jednostek i zakładów budżetowych.</li> <li>• Sprawozdanie finansowe jednostki samorządu terytorialnego.</li> <li>• Sprawozdawczość budżetowa oraz sprawozdawczość z operacji finansowych.</li> </ul>
5	Wprowadzenie do badania sprawozdania finansowego jednostek samorządu terytorialnego	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Podstawy prawne dotyczące badania sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego.</li> <li>• Cele i zakres badania sprawozdań finansowych jednostek samorządu terytorialnego.</li> <li>• Szczególne wymogi dotyczące przyjmowania zlecenia i kontynuacji współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego.</li> <li>• Komunikowanie się organami nadzoru.</li> </ul>
6	Ocena ryzyka oraz planowanie i dokumentacja z badania, sprawozdanie BR	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Specyficzne ryzyka badania w tym ryzyko wystąpienia defraudacji i oszustw.</li> <li>• Planowanie badania.</li> <li>• Dowody badania.</li> <li>• Sprawozdanie biegłego rewidenta na temat sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego.</li> </ul>
7	Wybrane zagadnienia dotyczące badania sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Badanie specyficznych transakcji dotyczących dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów.</li> <li>• Badanie transakcji z jednostkami powiązanym.</li> <li>• Metody oceny kompletności sprawozdań finansowego jednostki samorządu terytorialnego.</li> <li>• Specyficzne zagadnienie dotyczące badania zgodności ze sprawozdawczością z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego.</li> </ul>
8	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Autor: Małgorzata Wojtczak.
- Wydawca: CE PIBR.

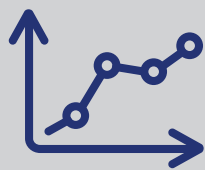
## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Małgorzata Wojtczak, „Rachunkowość jednostek sektora finansów publicznych” SKwP Warszawa 2019.
- Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
- Komunikat Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie standardów audytu wewnętrznego dla jednostek sektora finansów publicznych.
- Uchwała Nr 3430/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów.
- Uchwała Nr 3589/54/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 7 maja 2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów.





## Moduł 21

### Utrata wartości aktywów w świetle polskiego i międzynarodowego prawa bilansowego

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Omówienie przepisów krajowych i międzynarodowych regulujących kwestie utraty wartości aktywów trwałych i obrotowych.
- Zdobyć umiejętności w zakresie przeprowadzania testów na utratę wartości na praktycznych przykładach liczbowych.
- Budowa kompleksowego modelu utraty wartości z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego MS Excel.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin z bloku rachunkowość.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Zakres szkolenia.</li> </ul>
2	Krajowe i międzynarodowe przepisy regulujące kwestie utraty wartości aktywów	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ustawa o rachunkowości.</li> <li>• Krajowy Standard Rachunkowości nr 4.</li> <li>• Międzynarodowy Standard Rachunkowości nr 36.</li> </ul>
3	Warunki stosowania i etapy procedury aktualizacji wyceny aktywów	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ocena potrzeby przeprowadzania procedury aktualizacji wyceny określonych aktywów wobec utraty przez nie wartości.</li> <li>• Zidentyfikowanie aktywów wypracowujących korzyści ekonomiczne pojedynczo i ustalenie obiektów oceny utraty wartości.</li> <li>• Ocena czy nastąpiła utrata wartości i ustalenie w miarę potrzeby odpisu aktualizującego wartość aktywów wypracowujących korzyści ekonomiczne pojedynczo.</li> <li>• Zidentyfikowanie aktywów wypracowujących korzyści ekonomiczne grupowo i ustalenie obiektów oceny utraty wartości.</li> <li>• Ocena czy nastąpiła utrata wartości i ustalenie w miarę potrzeby odpisu aktualizującego wartość aktywów wypracowujących korzyści ekonomiczne grupowo.</li> </ul>
4	Ustalenie odpisu aktualizującego wartość aktywów wypracowujących korzyści ekonomiczne pojedynczo	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Aktywa wyceniane w wartości rynkowej, godziwej lub metodą praw własności.</li> <li>• Aktywa wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty i w skorygowanej cenie nabycia.</li> <li>• Aktywa wyceniane w cenie nabycia (zakupu), w koszcie wytworzenia lub w wartości przeszacowanej.</li> </ul>
5	Zidentyfikowanie aktywów wypracowujących korzyści ekonomiczne grupowo i ustalenie obiektów oceny utraty wartości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ośrodek wypracowujący korzyści ekonomiczne (środki pieniężne).</li> <li>• Aktywa wspólne.</li> <li>• Wartość firmy i ujemna wartość firmy.</li> <li>• Grupowe obiekty oceny utraty wartości.</li> </ul>
6	Ustalenie odpisu aktualizującego wartość aktywów wypracowujących korzyści ekonomiczne grupowo	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ustalanie wartości handlowej / wartości godziwej minus koszty sprzedaży.</li> <li>• Ustalanie wartości użytkowej.</li> <li>• Ustalenie i rozliczenie odpisu aktualizującego wycenę.</li> </ul>
7	Pozostałe kwestie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Odwracanie odpisu aktualizującego w kolejnych okresach sprawozdawczych.</li> <li>• Szacowanie przepływów pieniężnych netto jeżeli przewidywana jest restrukturyzacja lub nakłady na ulepszenie.</li> <li>• Utrata wartości firmy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.</li> <li>• Ujawnienia.</li> </ul>
8	STUDIUM PRZYPADKU: model utraty wartości przygotowany przy pomocy arkusza kalkulacyjnego	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Projekcja przepływów pieniężnych w oparciu o prognozowane wyniki za okres 5 lat.</li> <li>• Projekcja danych dotyczących okresu rezydualnego.</li> <li>• Wykorzystanie danych rynkowych do określenia stopy dyskontowej: współczynnik beta, koszt kapitału własnego oraz długu, struktura finansowania branży, premie i dyskonta.</li> <li>• Obliczenie wartości użytkowej.</li> <li>• Analiza wrażliwości.</li> </ul>
9	Test wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy) .
- Autor: Aneta Wilk-Łyś.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych.
- Krajowy Standard Rachunkowości nr 4 "Utrata wartości aktywów".
- Międzynarodowy Standard Rachunkowości nr 36 „Utrata wartości aktywów”.
- Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości finansowej nr 9 „Instrumenty finansowe”.





## Moduł 22

### Komunikacja biegłego rewidenta z zarządem oraz osobami sprawującymi nadzór

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Usystematyzowanie wiedzy uczestników odnośnie celów oraz wymogów prawnych związanych z komunikacją biegłego rewidenta z osobami sprawującymi nadzór (np. komitety audytu, rady nadzorcze, komisje rewizyjne) i podmiotami spoza jednostki, a także uzyskiwania od osób sprawujących nadzór informacji mającej związek z badaniem.
- Przedstawienie najlepszych praktyki w zakresie komunikacji z osobami sprawującymi nadzór, wskazanie najczęściej popełnianych błędów.
- Podniesienie jakości komunikacji biegłych rewidentów z osobami sprawującymi nadzór.
- Promowanie skutecznego dwustronnego komunikowania się między biegłym rewidentem a osobami sprawującymi nadzór.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Zakres szkolenia.</li> </ul>
2	Rola i cele komunikacji biegłego rewidenta z zarządem oraz osobami sprawującymi nadzór	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Terminy i zakres wdrożenia.</li> <li>• Odpowiedzialność biegłego rewidenta.</li> </ul>
3	Wyjaśnienie wymogów regulacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zarząd.</li> <li>• Osoby sprawujące nadzór.</li> <li>• Sprawy do przekazania.</li> <li>• Proces komunikowania się.</li> </ul>
4	Dobre praktyki	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Komunikacja z Komitetem Audytu/ Radą Nadzorczą.</li> <li>• Komunikacja z Zarządem.</li> <li>• Przykłady dobrej komunikacji pisemnej i ustnej.</li> <li>• Tworzenie komunikacji pisemnej wysokiej jakości.</li> </ul> <p>Na co zwrócić uwagę w harmonogramie i zakresie komunikacji.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Jakich błędów unikać.</li> </ul>
5	Komunikacja z podmiotami spoza jednostki	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Obowiązek komunikacji w przypadku zidentyfikowania bądź podejrzenia niezgodności z prawem.</li> </ul>
6	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Piotr Rybicki.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Krajowy Standard Badania 260 (Z) Komunikowanie się z osobami sprawującymi nadzór.
- Krajowy Standard Badania 265 Informowanie osób sprawujących nadzór i kierownictwa o słabościach kontroli wewnętrznej.
- Krajowy Standard Badania 570 (Z) Kontynuacja działalności.
- KSB 580 Pisemne oświadczenia.







## Moduł 23

### Rola środowiska IT w procesie badania sprawozdania finansowego

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Usystematyzowanie wiedzy uczestników odnośnie do roli środowiska IT i jego wpływu na strategię badania sprawozdania finansowego.
- Podniesienie świadomości biegłych rewidentów odnośnie do kluczowych ryzyk związanych ze środowiskiem IT oraz cyberbezpieczeństwem.
- Przedstawienie najlepszych praktyk odnośnie do uwzględniania roli systemów IT w strategii badania sprawozdania finansowego.
- Podniesienie jakości usług świadczonych przez biegłych rewidentów.
- Promowanie dobrych wzorców w zakresie cyberbezpieczeństwa oraz adresowania ryzyk związanych z cyberprzestępczością.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Środowisko IT i jego rola w badaniu sprawozdania finansowego	<ul style="list-style-type: none"><li>• Zrozumienie w jaki sposób spółka korzysta z IT.</li><li>• Aplikacje/systemy oraz zakres podlegających badaniu.</li><li>• Komponenty środowiska IT: urządzenia, oprogramowanie, dane, ludzie, procedury.</li><li>• Procesy IT.</li><li>• Kontrole IT (aplikacyjne, ręczne, generalne).</li><li>• Wpływ środowiska IT na sprawozdanie finansowe.</li></ul>
2	Ryzyka związane ze środowiskiem IT	<ul style="list-style-type: none"><li>• Kluczowe ryzyka IT.</li><li>• Przykłady.</li></ul>
3	Strategia badania IT- dobre praktyki	<ul style="list-style-type: none"><li>• Adresowanie ryzyka IT w trakcie badania sprawozdania finansowego.</li><li>• Zaangażowanie specjalistów IT.</li><li>• Procedury substancyjne oraz kontrolne.</li><li>• Ocena procesów IT.</li><li>• Adresowanie nieefektywnej oceny procesów IT.</li><li>• Wpływ oceny procesów IT na badania sprawozdania finansowego.</li></ul>
4	Test wiadomości	<ul style="list-style-type: none"><li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li></ul>



## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Agnieszka Gajewska.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.





## Moduł 24

### Zasady etyki w praktyce - studium przypadku

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Zapoznanie uczestników z kluczowymi regulacjami Kodeksu Etyki IESBA.
- Zapoznanie uczestników z aktualnymi zmianami Kodeksu Etyki IESBA.
- Utrwalenie wiedzy poprzez analizę praktycznych przykładów (tzw. case study) dotyczących zagadnień regulowanych zapisami Kodeksu Etyki IESBA.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Zakres szkolenia.</li> </ul>
2	Kodeks Etyki IESBA – kluczowe zagadnienia	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przedstawienie kluczowych zagadnień zawartych w Kodeksie Etyki IESBA:               <ul style="list-style-type: none"> <li>- podstawowe zasady i ramowe założenia koncepcyjne,</li> <li>- regulacje specyficzne dla biegłych rewidentów,</li> <li>- niezależność dla zleceń badania, przeglądu i innych usług wykonywanych przez biegłych rewidentów.</li> </ul> </li> <li>• Przedstawienie aktualnych regulacji ustawy o biegłych rewidentach z zakresu etyki, w tym niezależności.</li> </ul>
3	Case study 1	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Niezależność biegłego rewidenta przy zleceniach badania sprawozdania finansowego na podstawie części 4A Kodeksu Etyki IESBA: Niezależność dla zleceń badania i przeglądu oraz regulacji ustawy o biegłych rewidentach odnoszących się do niezależności.</li> </ul>
4	Case study 2	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozdział 300 Kodeksu Etyki IESBA: Zastosowanie ramowych założeń koncepcyjnych – zawodowi księgowi wykonujący wolny zawód.</li> <li>• Rozdział 310 Kodeksu Etyki IESBA: Konflikty interesów.</li> <li>• Rozdział 330 Kodeksu Etyki IESBA: Wynagrodzenia i inne rodzaje honorariów.</li> </ul>
5	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>



## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (prezentacja, zbiór zadań, test).
- Autor: Ewa Jakubczyk-Cały, Krystian Kosiorek.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.
- Uchwała nr 3431/52a/2019 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów.
- Uchwała nr 1760/27a/2021 z dnia 6 sierpnia 2021 r. w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów, zatwierdzona przez Radę Agencji w dniu 13 października 2021 r.
- Międzynarodowy Kodeks etyki zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowe standardy niezależności), opracowany przez IESBA i opublikowany przez IFAC w kwietniu 2018 r.
- Zmiany do Części 4B Kodeksu odzwierciedlające terminy i pojęcia zastosowane w Międzynarodowym Standardzie Usług Atestacyjnych 3000 (zmienionym), opracowane przez IESBA i opublikowane przez IFAC w styczniu 2020 r.
- Zmiany do Kodeksu etyki IESBA:
  - Zmiany do Kodeksu uwytatniające rolę zawodowego księgowego i jego oczekiwane mentalne nastawienie, opracowane przez IESBA i opublikowane przez IFAC w październiku 2020 r.
  - Zmiany do Kodeksu dotyczące obiektywizmu osoby przeprowadzającej przegląd jakości zlecenia oraz innych odpowiednich osób przeprowadzających przegląd (ang. Revisions to the Code Addressing the Objectivity of an Engagement Quality Reviewer and Other Appropriate Reviewers), opracowane przez IESBA i opublikowane przez IFAC w styczniu 2021 r.
- Zmiany w przepisach Kodeksu dotyczących wynagrodzeń (ang. Revisions to the Fee-related Provisions of the Code), opracowane przez IESBA i opublikowane przez IFAC w kwietniu 2021 r.
- Zmiany w przepisach Kodeksu dotyczących usług niezwiązanych z usługami atestacyjnymi (ang. Revisions to the Non-Assurances Services Provisions of the Code), opracowane przez IESBA i opublikowane przez IFAC w kwietniu 2021 r.





## Moduł 25

Sporządzanie i badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego - najczęściej występujące nieprawidłowości

### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Usystematyzowanie wiedzy z zakresu sporządzanie i badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie polskimi i międzynarodowymi standardami rachunkowości, ze szczególnym zwróceniem uwagi na błędy i nieprawidłowości związane z identyfikacją jednostek objętych konsolidacją, ustalaniem korekt i wyłączeń konsolidacyjnych, procedurami badania.

### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Omówienie podstawowych zasad sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, regulacji prawnych krajowych i międzynarodowych (MSSF).</li> </ul>
2	Błędy związane z organizacją procesu konsolidacji	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Podstawowe zasady sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego;</li> <li>• Jednostki objęte konsolidacją / wyceną metodą praw własności;</li> <li>• Zwolnienia z obowiązku sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego;</li> <li>• Wyłączenia jednostek podporządkowanych z konsolidacji lub wyceny metodą praw własności;</li> <li>• Zasady (polityka) rachunkowości grupy kapitałowej;</li> <li>• Dokumentacja konsolidacyjna;</li> <li>• Ustalenie oraz udokumentowanie korekt i wyłączeń konsolidacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> <li>- objęcie kontrolą jednostek zależnych,</li> <li>- podwyższenie kapitału podstawowego / zakup dodatkowych udziałów,</li> <li>- eliminacja transakcji w ramach grupy kapitałowej,</li> <li>- sprzedaż udziałów w jednostkach zależnych,</li> <li>- zagraniczne jednostki zależne,</li> <li>- wycena metodą praw własności;</li> </ul> </li> <li>• Kompletność i zgodność danych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.</li> </ul>
3	Nieprawidłowości danych finansowych jednostek objętych konsolidacją	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Błędy w sprawozdaniach jednostek objętych konsolidacją (niepełny zakres ujawnień, brak zgodności wewnętrznej sprawozdań finansowych).</li> <li>• Nieprawidłowości w zakresie ujawniania i prezentacji transakcji z jednostkami powiązanymi.</li> </ul>
4	Nieprawidłowości z zakresie ustalania korekt i wyłączeń konsolidacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Najczęściej występujące błędy związane z: korektami na dzień przejścia kontroli nad jednostkami zależnymi, przekształceniem aktywów netto jednostek podporządkowanych do wartości godziwej, zmianami własnościowymi po dniu przejścia kontroli (zakup dodatkowych udziałów, podwyższenie kapitału podstawowego), eliminacjami transakcji w ramach grupy kapitałowej, rozliczeniem utraty kontroli nad jednostkami zależnymi, przeliczeniem sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych, ustaleniem różnic kursowych, wyceną udziałów metodą praw własności.</li> </ul>
5	Błędy w zakresie kompletności i zgodności ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz dokumentacji konsolidacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Omówienie zakresu dokumentacji konsolidacyjnej jednostki dominującej, najczęściej występujących błędów i braków w dokumentacjach konsolidacyjnych.</li> <li>• Przedstawienie najczęściej występujących nieprawidłowości w zakresie kompletności i prawidłowości ujawnień w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych.</li> </ul>
6	Omówienia najczęściej występujących nieprawidłowości w zakresie procedur badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz dokumentacji z badania.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Omówienie zakresu dokumentacji konsolidacyjnej jednostki dominującej, najczęściej występujących błędów i braków w dokumentacjach konsolidacyjnych.</li> <li>• Przedstawienie najczęściej występujących nieprawidłowości w zakresie kompletności i prawidłowości ujawnień w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych.</li> </ul>
7	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>



## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test wiedzy).
- Autor: Artur Raciński.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo - warsztatowe

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- Rozporządzenie Finansów z dnia 25 września 2009 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania przez jednostki inne niż banki, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup kapitałowych.
- Krajowe Standardy Rachunkowości.
- Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej / Międzynarodowe Standardy Rachunkowości.
- Międzynarodowe Standardy Badania.
- Artur Raciński „Konsolidacja sprawozdań finansowych” Wydawnictwo CH Beck 2022.



## Moduł 26

### Zastosowanie nowych standardów zarządzania jakością

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Omówienie wymogów nowych standardów zarządzania jakością w odniesieniu do zakresu i skali działalności firmy audytorskiej.
- Zidentyfikowanie i wyjaśnienie podstawowych różnic między dotychczasowymi uregulowaniami prawnymi dotyczącymi kontroli jakości świadczonych usług a nowym podejściem do systemów kontroli jakości opartym na zarządzaniu.
- Omówienie zmian dostosowawczych do MSB i powiązanego materiału wynikających z projektów zarządzania jakością.
- Wykształcenie umiejętności zastosowania w praktyce nowych rozwiązań kontroli jakości.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaplanowane zostało na 16 godzin z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia.</li> <li>• Zakres szkolenia.</li> </ul>
2	Porównanie nowych standardów do obecnie obowiązujących wymogów	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Porównanie wymogów nowych/zmienionych standardów do obecnie obowiązujących: KSKJ, wymogów UoBR i Rozporządzenia 537/2014, w tym w kontekście systemu firmy audytorskiej – procesów, polityk, procedur i rozwiązań organizacyjnych.</li> </ul>
3	Nowe standardy zarządzania jakością	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Wymogi KSKJ 1 w brzmieniu MSZJ (PL) 1 – „Zarządzanie jakością dla firm wykonujących badania lub przeglądy sprawozdań finansowych lub zlecenia innych usług atestacyjnych lub pokrewnych”.</li> <li>• Koncepcja nowego standardu i zakresu.</li> <li>• Wymogi KSKJ 2 w brzmieniu MSZJ (PL) 2 – „Kontrolę jakości wykonania zlecenia”.</li> <li>• Wymogi KSB 220 (Z) w brzmieniu MSB (PL) 220 (Z) – „Zarządzanie jakością dla badania sprawozdania finansowego”.</li> </ul>
4	KSKJ 1 w brzmieniu MSZJ (PL) 1 – „Zarządzanie jakością dla firm wykonujących badania lub przeglądy sprawozdań finansowych lub zlecenia innych usług atestacyjnych lub pokrewnych”	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Odpowiedzialność za system zarządzania jakością.</li> <li>• Proces oszacowania ryzyka.</li> <li>• Ład korporacyjny i przywództwo – jak kultura organizacyjna wspiera jakość usług.</li> <li>• Wymogi etyczne.</li> <li>• Akceptacja i kontynuacja relacji z klientem oraz konkretnych zleceń.</li> <li>• Wykonywanie zleceń.</li> <li>• Dobór odpowiednich zasobów.</li> <li>• Wykorzystanie informacji i komunikacja.</li> <li>• Odpowiedzi na określone ryzyka.</li> <li>• Proces monitorowania i korygowania.</li> <li>• Wymogi dotyczące sieci firm audytorskich.</li> <li>• Ocena systemu zarządzania jakością.</li> <li>• Dokumentacja systemu.</li> <li>• Praktyka stosowania.</li> </ul>
5	KSKJ 2 w brzmieniu MSZJ (PL) 2 – „Kontrolę jakości wykonania zlecenia”	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cele nowego standardu.</li> <li>• Nadrzędne koncepcje zawarte w KSKJ 2 w brzmieniu MSZJ (PL) 2.</li> <li>• Nowe i zmienione definicje.</li> <li>• Powiązania pomiędzy KSKJ 1 w brzmieniu MSZJ (PL) 1 i KSKJ 2 w brzmieniu MSZJ (PL) 2.</li> <li>• Usługi wymagające kontroli jakości wykonania zlecenia.</li> <li>• Powoływanie i spełnienie wymogów przez osoby dokonujące kontroli jakości wykonania zlecenia.</li> <li>• Efektywność procesu kontroli jakości wykonania zlecenia.</li> <li>• Dokumentacja procesu kontroli jakości wykonania zlecenia.</li> <li>• Powiadomianie właściwych osób w ramach procesu kontroli jakości wykonania zlecenia.</li> <li>• Praktyka stosowania.</li> </ul>
6	KSB 220 (Z) w brzmieniu MSB (PL) 220 (Z) „Zarządzanie jakością dla badania sprawozdania finansowego”	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Odpowiedzialność kierownictwa za zarządzanie jakością zleceń.</li> <li>• Wymogi etyczne, w tym niezależność.</li> <li>• Akceptacja i kontynuacja relacji z klientem.</li> <li>• Dobór odpowiednich zasobów.</li> <li>• Wykonywanie usługi atestacyjnej.</li> <li>• Monitorowanie i proces rozwiązywania problemów.</li> <li>• Ogólna odpowiedzialność za zarządzanie jakością.</li> <li>• Dokumentacja.</li> <li>• Praktyka stosowania.</li> </ul>
7	Zmiany w zakresie innych standardów badania	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Omówienie wpływu zmian wynikających z wprowadzenia KSKJ 1 w brzmieniu MSZJ (PL) 1, KSKJ 2 w brzmieniu MSZJ (PL) 2 i KSB 220 (Z) w brzmieniu MSB (PL) 220 (Z) na inne standardy.</li> </ul>
8	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (prezentacja, zbiór zadań, test).
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

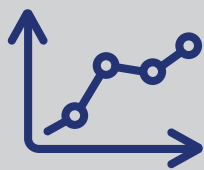
## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Krajowy Standard Kontroli Jakości 1 (KSKJ 1) w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Zarządzania Jakością (PL) 1 (MSZJ (PL) 1) – „Zarządzanie jakością dla firm wykonujących badania lub przeglądy sprawozdań finansowych lub zlecenia innych usług atestacyjnych lub pokrewnych”.
- Krajowy Standard Kontroli Jakości 2 (KSKJ 2) w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Zarządzania Jakością (PL) 2 (MSZJ (PL) 2) – „Kontrola jakości wykonania zlecenia”.
- Krajowy Standard Badania 220 (Zmieniony) (KSB 220 (Z)) w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Badania (PL) 220 (zmienionego) (MSB (PL) 220 (Z)) – „Zarządzanie jakością dla badania sprawozdania finansowego”.
- Słowniczek pojęć – zał. nr 4 do uchwały nr 2290/39a/2022.

Materiały wspierające wdrożenie standardów:

- Podstawa wniosków – MSZJ 1 (Basis for Conclusions),
- Arkusz informacyjny – MSZJ 1 (Fact Sheet),
- Przewodnik dotyczący wdrożenia po raz pierwszy MSZJ 1 (Guide),
- Podstawa wniosków – MSZJ 2 (Basis for Conclusions),
- Arkusz informacyjny – MSZJ 2 (Fact Sheet),
- Przewodnik dotyczący wdrożenia po raz pierwszy MSZJ 2 (Guide),
- Podstawa wniosków – MSB 220 (Z) (Basis for Conclusions),
- Arkusz informacyjny – MSB 220 (Z) (Fact Sheet),
- Przewodnik dotyczący wdrożenia po raz pierwszy MSB 220 (Z) (Guide),
- Arkusz informacyjny – MSB 220 (Z): Definicja zespołu wykonującego zlecenie.
- Opracowania PIBR.





## Moduł 27

Nowe standardy zarządzania jakością IAASB – praktyczne aspekty wdrożenia

### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Przedstawienie praktycznych aspektów związanych z wdrożeniem w firmie audytorskiej nowych standardów zarządzania jakością.
- Poznanie procesu oceny ryzyka firmy audytorskiej.
- Wypracowanie umiejętności związanych z proaktywnym monitorowaniem systemów zarządzania jakością oraz terminowym i skutecznym usuwaniem nieprawidłowości.
- Zwrócenie uwagi na wzmocnienie wymogów dotyczących przeglądu jakości zlecenia.
- Uzyskana wiedza powinna przełożyć się na podniesienie jakości zarządzania w firmie audytorskiej.

### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa.



## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Autorskie materiały przygotowane przez jednostkę uprawnioną.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- MSZJ 1 – „Zarządzanie jakością dla firm wykonujących badania lub przeglądy sprawozdań finansowych lub zlecenia innych usług atestacyjnych lub pokrewnych”.
- MSZJ 2 – „Kontrola jakości wykonania zlecenia”.
- MSB 220 (Z) – „Zarządzanie jakością dla badania sprawozdania finansowego”.

Materiały wspierające wdrożenie standardów:

- Podstawa wniosków – MSZJ 1 (Basis for Conclusions),
- Arkusz informacyjny – MSZJ 1 (Fact Sheet),
- Przewodnik dotyczący wdrożenia po raz pierwszy MSZJ 1 (Guide),
- Podstawa wniosków – MSZJ 2 (Basis for Conclusions),
- Arkusz informacyjny – MSZJ 2 (Fact Sheet),
- Przewodnik dotyczący wdrożenia po raz pierwszy MSZJ 2 (Guide).
- Podstawa wniosków – MSB 220 (Z) (Basis for Conclusions),
- Arkusz informacyjny – MSB 220 (Z) (Fact Sheet),
- Przewodnik dotyczący wdrożenia po raz pierwszy MSB 220 (Z) (Guide).



## Moduł 28

Umowy o niezakończone usługi, ujęcie rachunkowe oraz procedury badania

### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Przedstawienie aspektów rachunkowych (rozliczanie, ujęcie w księgach rachunkowych, prezentacja w sprawozdania finansowym) związanych z umowami o niezakończone usługi.
- Przedstawienie procedur badania związanych z realizacją umów o niezakończone usługi przez badaną jednostkę.
- Przekazanie praktycznej wiedzy umożliwiającej merytoryczną weryfikację rozwiązań zastosowanych przez badaną jednostkę i zaplanowanie oraz przeprowadzenie badania w tym obszarze.

### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 4 godziny z bloku rachunkowość i 4 godziny z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie do tematu szkolenia	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel stosowania przedmiotowego rozwiązania.</li> <li>• Zakres usług (m.in. budowlane, informatyczne, projektowe, itd.).</li> <li>• Specyficzne definicje.</li> <li>• Rodzaje umów oraz ich łączenie i dzielenie.</li> </ul>
2	Metody ustalania przychodów i kosztów z niezakończonych umów o usługę	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Metody pomiaru stopnia zaawansowania prac.</li> <li>• Ustalanie przychodów i kosztów.</li> <li>• Globalny budżet przychodów i kosztów.</li> <li>• Spodziewane straty na umowach.</li> <li>• Podatek dochodowy bieżący i odroczony.</li> <li>• Zaangażowanie pracowników zajmujących się różnymi obszarami działalności jednostki w proces wyceny umów o niezakończone usługi.</li> <li>• Zagadnienia sytuacyjne.</li> </ul>
3	Ujęcie w księgach rachunkowych i prezentacja w sprawozdaniu finansowym	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przykłady ujęcia w księgach rachunkowych.</li> <li>• Opis zasad rachunkowości we wprowadzeniu.</li> <li>• Prezentacja w bilansie oraz rachunku zysków i strat.</li> <li>• Nota w dodatkowych informacjach i objaśnieniach.</li> <li>• Przykłady liczbowe.</li> </ul>
4	Badanie przez biegłego rewidenta	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Identyfikacja ryzyk badania.</li> <li>• Weryfikacja globalnego budżetu przychodów i kosztów.</li> <li>• Weryfikacja rozliczania i ujęcia w księgach rachunkowych.</li> <li>• Badanie szacunków.</li> <li>• Przykładowe procedury badania.</li> <li>• Dokumentacja badania.</li> <li>• Zagadnienia sytuacyjne.</li> </ul>
5	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/ lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>



## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Autor: Grzegorz Skąlecki.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.

## Przykładowa literatura, którą należy uaktualnić na dzień szkolenia

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- Krajowy Standard Rachunkowości nr 3.
- Krajowe Standardy Badania.





## Moduł 29

Raportowanie niefinansowe ESG - czym jest i jak zacząć je analizować?

### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

Szkolenie ma na celu:

- Zapoznanie uczestników z istotą ESG i zrównoważonego raportowania oraz pokazanie roli biegłych rewidentów w tym procesie.
- Przedstawienie regulacji w obszarze zrównoważonego raportowania z uwzględnieniem bieżących zmian.
- Zaprezentowanie najważniejszych kwestii z obszarów środowiskowych, społecznych i ładu korporacyjnego.
- Pokazanie, jak w gąszczu danych niefinansowych znaleźć te istotne i wykorzystać je do analizy.

### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rachunkowość.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel i zakres szkolenia.</li> </ul>
2	Wprowadzenie do ESG	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Czym jest CSR, czym jest ESG?</li> <li>• Cele zrównoważonego rozwoju ONZ, porozumienie praskie i europejski zielony ład.</li> <li>• Dlaczego coraz częściej słyszymy te terminy zarówno w życiu codziennym, korporacyjnym i na rynkach finansowych?</li> <li>• Kim są interesariusze, na jakie grupy można ich podzielić, sposoby kontaktu i dialogu?</li> <li>• Informacja niefinansowa – jakie są jej cechy, czym różni się od informacji finansowej, jaka jest jej istotność?</li> <li>• Co to jest greenwashing, greenwashing I green misselling?</li> </ul>
3	Regulacje prawne	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Regulacje prawne w zakresie raportowania zrównoważonego (NFRD, CSRD).</li> <li>• Zmiany w przepisach w zakresie wykonywania zawodu biegłego rewidenta.</li> <li>• Taksonomia i rozporządzenia techniczne.</li> </ul>
4	Standardy raportowania	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Architektura jednolitych standardów europejskich.</li> <li>• Jakie informacje podlegają a jakie będą podlegać ujawnieniu?</li> <li>• Jednolite Standardy Europejskie a GRI i inne standardy wykorzystywane do raportowania.</li> </ul>
5	E - environment - kwestie środowiskowe i klimatyczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Jak spółki wpływają na środowisko i klimat oraz jak środowisko i klimat wpływają na nie?</li> <li>• Zrównoważony rozwój czyli jaki?</li> <li>• Czym jest ślad węglowy, gazy cieplarniane, GHG Protocol, Scope 1, 2 i 3?</li> <li>• Scenariusze i ryzyka klimatyczne – czym są, jakie są ich rodzaje, na jakie zjawiska i tendencje wskazują?</li> <li>• Jakie są kluczowe wskaźniki, którymi można zilustrować kwestie środowiskowe i klimatyczne?</li> <li>• Na co zwrócić uwagę przy analizie danych w obszarze środowiskowym?</li> </ul>
6	S - social - kwestie społeczne	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kluczowe wskaźniki dotyczące kwestii społecznych, jakie ryzyka mogą nam pokazać?</li> <li>• Prawa człowieka a Kodeksy Etyki i Kodeks dla Dostawców.</li> <li>• Kwestie społeczne w łańcuchu dostaw.</li> <li>• Kwestie związane z działaniami antykorupcyjnymi.</li> <li>• Na co zwrócić uwagę przy analizie danych w obszarze społecznym?</li> </ul>
7	G - governance - ład korporacyjny	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Jakie są uprawnienia zarządu, rady nadzorczej, walnego zgromadzenia akcjonariuszy.</li> <li>• Dlaczego ład korporacyjny jest kluczowy dla ESG?</li> <li>• Międzynarodowe regulacje, np. wytyczne OECD, Komisji Europejskiej.</li> <li>• Krajowe regulacje - Dobre Praktyki Spółek Giełdowych 2016 i 2021.</li> <li>• Dyrektywa SRD II oraz polska ustawa o ofercie – polityka wynagrodzenia zarządu i rady nadzorczej.</li> <li>• Regulacje dot. sygnalistów i ich rola w raportowaniu kwestii zrównoważonego rozwoju.</li> <li>• Na co zwrócić uwagę przy analizie danych w obszarze ładu organizacyjnego?</li> </ul>
8	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/ lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Autor: Olga Petelczyc.
- Wydawca: CE PIBR (w przygotowaniu).

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.





## Moduł 30

### Storytelling i wizualizacja danych dla finansistów

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Zapoznanie uczestników z najlepszymi praktykami w zakresie wizualizacji danych.
- Zaprezentowanie narzędzi, które można wykorzystać do wizualizacji danych.
- Nauczenie jak dane przekształcić w historię, która w sposób atrakcyjny sposób przedstawić dane odbiorcy.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie do storytellingu danych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• świat finansów a świat biznesu – czym się charakteryzują, jakie mają potrzeby w odniesieniu do danych,</li> <li>• jak się komunikujemy i jakie to ma konsekwencje,</li> <li>• czym jest opowieść o danych czyli data storytelling,</li> </ul>
2	Kluczowe aspekty omawiania danych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• cel – dlaczego omawiamy dane,</li> <li>• odbiorca – komu mamy przekazać informacje, cechy odbiorcy,</li> <li>• język i sposób przekazu,</li> </ul>
3	Kluczowe aspekty wizualizacji danych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Informacja finansowa i jej wizualizacja:</li> <li>• kiedy używać grafów,</li> <li>• kiedy zastosować tabele, jak się nimi posługiwać,</li> <li>• jakie rozwiązania graficzne dobrze się „sprzedają”, a jakie nie i dlaczego,</li> <li>• jak znajdować zależności i wskazywać kluczowe elementy w danych, w szczególności tych regularnie raportowanych,</li> </ul>
4	Data storytelling	<ul style="list-style-type: none"> <li>• jak połączyć dane z pomysłem i stworzyć opowieść o danych,</li> <li>• fabuła opowieści i punkty zwrotne,</li> <li>• jak formułować przekaz, aby był zrozumiany przez odbiorcę,</li> <li>• jak formułować ciekawe wnioski.</li> </ul>
5	Case study	
6	Zasady wizualizacji i budowy kokpitów menadżerskich	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rodzaje i zasady budowania kokpitów menadżerskich</li> <li>• Zasady story – i datatellingu w raportowaniu</li> <li>• Dobór rodzaju wizualizacji do danych</li> </ul>
7	Kokpity w Excelu przy użyciu Power Query, Power Pivot i Tabel przestawnych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Przygotowanie danych do kokpitów w Power Query – zaawansowane narzędzia Power Query (np. konsolidacja plików z folderu, pivoting, unpivoting, budowanie funkcji i zastosowanie parametrów)</li> <li>• Kokpity menadżerskie przy użyciu tabel przestawnych – kokpity zarządcze, analityczne i operacyjne z zastosowaniem fragmentatorów</li> <li>• Modele danych i oparte na nich kokpity menadżerskie w Power Pivot – tworzenie modeli danych, wizualizacja w tabeli przestawnej oraz na wykresie przestawnym z funkcją drill down</li> </ul>
8	Kokpity menadżerskie w Google Data Studio	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tworzenie i podpinanie źródeł w GDS</li> <li>• Elementy wizualizacji w GDS: tabele, wykresy, tabele przestawne</li> <li>• Elementy sterujące w GDS</li> <li>• Tworzenie wielostronicowych raportów</li> <li>• Zarządzanie dostępem i uprawnieniami do kokpitów w GDS</li> </ul>
9	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/ lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Autor: Michał Szudejko.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.





## Moduł 31

Praktyczne zarządzanie projektami w pracy  
biegłego rewidenta

### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- Przygotowanie uczestników do samodzielnego zaplanowania i nadzorowania realizacji projektu.
- Uzgodnienie języka i narzędzi stosowanych dla planowania i nadzorowania realizacji projektu.
- Przedyskutowanie i omówienie praktycznych doświadczeń w zakresie różnych technik planowania, zarządzania ryzykiem w projekcie, planowania i monitorowania kosztów projektu.
- Ocena jakie są wady i zalety poszczególnych narzędzi i nauczyć się stosować te, które najbardziej przystają do danego projektu.

### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 16 godzin z bloku rewizja finansowa.





## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wstęp	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Co to jest projekt i czym różni się od innych form pracy?</li> <li>• Dlaczego plan projektu może być tylko "good enough" a nigdy "perfect" i jakie są tego konsekwencje?</li> <li>• Jak formułować misję projektu?</li> <li>• Jakie są fazy planowania projektu? Która z nich jest najtrudniejsza, a która najważniejsza?</li> </ul>
2	Definiowanie projektu	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dlaczego definiowanie projektu jest w planowaniu projektu najtrudniejsze?</li> <li>• Co to są cele projektu? Jakie rodzaje celów powinno się rozważyć? Dlaczego definiowanie celów to jedna z najtrudniejszych dyskusji w planowaniu projektu?</li> <li>• Co to są produkty projektu i czym różnią się od celów projektu? Dlaczego tak się dzieje?</li> <li>• Jak ustalać priorytety w projekcie? Dlaczego ich ustalenie jest konieczne dla rozpoczęcia szczegółowego planowania projektu a później będzie już praktycznie niemożliwe do ustalenia?</li> <li>• Dlaczego nie wolno przygotowywać WBS od razu w komputerze?</li> <li>• Dlaczego w pracy nad WBS proces jest ważniejszy niż wynik?</li> <li>• Co to jest sieć projektu i po co się ją opracowuje?</li> <li>• Jak zweryfikować poprawność sieci projektu?</li> <li>• Na czym polega etapowe planowanie projektu? Jakie wynikają z niego korzyści?</li> <li>• Jak wygląda modelowa struktura zarządzania projektem? Jakie występują w niej role?</li> </ul>
3	Oszacowanie zasobów	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Jakie są metody szacowania zasobów i kiedy je zastosować?</li> <li>• Jak określić kto jest potrzebny do realizacji i zarządzania pracami w projekcie?</li> <li>• Jak uzgodnić odpowiedzialność za realizację i zarządzanie pracami? Jak ją zapisać?</li> </ul>
4	Opracowanie harmonogramu	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Co to jest harmonogram i do czego służy?</li> <li>• Na czym polega standardowe podejście do tworzenia harmonogramu i dlaczego się ono w praktyce nie sprawdza?</li> <li>• Jak należy ulepszyć metodę ścieżki krytycznej aby była ona pomocna w codziennym zarządzaniu projektem zamiast przeszkadzać?</li> </ul>
5	Nadzorowanie realizacji projektu	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Jakie metody monitorowania postępu prac w projekcie można zastosować i jakie będą tego negatywne konsekwencje? Co podpowiada praktyczne doświadczenie?</li> <li>• Dlaczego każdy doświadczony kierownik projektu intuicyjnie wprowadza w swoje zachowania szereg dobrych praktyk na pierwszy rzut oka niezgodnych z regułami sztuki?</li> <li>• Jakie zasady i reguły postępowania musi ustalić i wdrożyć kierownik projektu aby upewnić się, że ma rzeczywistą kontrolę nad postępem prac?</li> <li>• Jaki "system wczesnego ostrzegania" należy wdrożyć w ramach tych reguł aby możliwe było praktyczne zarządzanie ryzykiem w projekcie?</li> </ul>
6	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/ lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowo-warsztatowe.





## Moduł 32

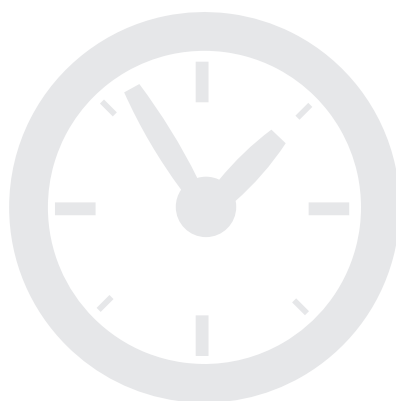
### Cyberbezpieczeństwo firmy audytorskiej

#### Podstawowe cele szkolenia (w tym oczekiwane efekty kształcenia)

- uzyskanie wiedzy na temat zasad zabezpieczania danych przechowywanych w postaci elektronicznej,
- uzyskanie wiedzy na temat wymów prawnych w kontekście ochrony danych,
- poznanie zasad jak należy tworzyć i przechowywać elektroniczną dokumentację badania.

#### Czas trwania szkolenia

- Szkolenie zaprojektowane zostało na 8 godzin z bloku rewizja finansowa.



## Konspekt zajęć do tematu

Lp.	Temat	Zakres szczegółowy
1	Wprowadzenie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Cel szkolenia</li> <li>• Zakres szkolenia</li> </ul>
2	Organizacja bezpiecznego systemu informatycznego w firmie audytorskiej	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Identyfikacja i szacowanie ryzyka w firmie audytorskiej               <ol style="list-style-type: none"> <li>a) szacowanie ryzyka dla bezpieczeństwa informacji:                   <ul style="list-style-type: none"> <li>• identyfikacja ryzyka,</li> <li>• ocena dotkliwości skutków oraz prawdopodobieństwa ryzyka,</li> <li>• ocena ryzyka i postępowanie z ryzykiem,</li> <li>• monitorowanie ryzyka,</li> </ul> </li> <li>b) wykorzystanie szacowania ryzyka do kontroli procesów wewnętrznych i jakości.</li> </ol> </li> <li>2. Rekomendacje dotyczące polityki bezpieczeństwa FA w obszarze IT:               <ol style="list-style-type: none"> <li>a) „drogowskaz bezpieczeństwa informacji” – norma ISO/IEC 27001, COBIT, NIST, regulacje prawne,</li> <li>b) dobre praktyki w zakresie bezpieczeństwa informacji:                   <ul style="list-style-type: none"> <li>• zapewnienie ciągłości dostępu do danych – kopie zapasowe, automatyzacja procesów,</li> <li>• zarządzanie hasłami, bezpieczne przechowywanie haseł do zaszyfrowanych zasobów,</li> <li>• polityka czystego biurka i czystego monitora,</li> <li>• zarządzanie uprawnieniami, w tym możliwością instalacji aplikacji przez pracowników,</li> <li>• szyfrowanie zasobów i sprzętu.</li> </ul> </li> </ol> </li> <li>3. (CYBER) Bezpieczeństwo firmy audytorskiej w sieci Internet - zagrożenia pochodzące z Internetu: ataki skierowane na pracowników i kierownictwo organizacji.</li> </ol>
3	Bezpieczne pozyskiwanie i przechowywanie dowodów badania w postaci elektronicznej	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Zasady bezpiecznego pozyskiwania dowodów badania w postaci elektronicznej:               <ol style="list-style-type: none"> <li>a) poczta e-mail – ograniczenia i ryzyka wykorzystywania (szyfrowanie, wielkość plików, uzyskiwanie potwierdzenia dostarczenia/ przeczytania),</li> <li>b) sieciowe usługi przekazywania danych (np. [S]FTP),</li> <li>c) dyski wirtualne i chmury obliczeniowe.</li> </ol> </li> <li>2. Wykorzystanie bezpiecznych miejsc przechowywania danych (zasoby sieciowe).</li> </ol>
4	Sprawdzian wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Test wyboru i/lub zadania sytuacyjne.</li> </ul>

## Rekomendowane materiały szkoleniowe

- Materiał szkoleniowy dla słuchaczy (skrypt, prezentacja, zbiór zadań, test).
- Autor: Sylwia Czub-Kiełczewska.
- Wydawca: CE PIBR.

## Forma prowadzenia zajęć

- Szkolenie wykładowe.





**PIBR**

Polska Izba Biegłych  
Rewidentów

